

BAPTISTA SZERETETSZOLGÁLAT PANNÓNIA ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA

1192 Budapest, Pannónia út 12.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest, 2026. szeptember 1.

Tartalomjegyzék

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	3
PREAMBULUM	4
I. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	6
1. Helyzetelemzés	6
2. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelve, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7
2.1 Alapelvek	7
2.2 Célok	7
2.3 Feladatok	8
2.4 Eszközök, eljárások	8
3. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	9
4. A teljes körű egészség-fejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési program	10
4.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	12
5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok	12
6. Az osztályfőnökök feladatai a pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában	13
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	14
7.1 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység	14
7.2 A tanulási kudarcnak kitett, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók felzárkóztatását segítő programok	14
7.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	15
8. A tanulóknak az intézmény döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	15
9. A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézmény partnerei kapcsolattartásának, együttműködésének formái	15
10. A tanulmányok alatti vizsga és annak szabályai, tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei	16
10.1 Osztályozóvizsga, különbözeti vizsga	16
10.2 Javítóvizsga	18
10.3 Vizsgaszabályzat	18
10.4 Vizsgaszervezési követelmények	19
10.5 A tanulmányok alatti vizsgák témakörei	20
II. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	21
1. A választott kerettanterv megnevezése	21
2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező tanórai foglalkozások és azok óraszámai	21
2.1 Óratervi háló:	21
2.2 A szabadon felhasználható órakeret felhasználásakor a többletórát a következőkre kell felhasználni:	23
3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	26
4. A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	27
5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	27
6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	28
7. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	28

7.1 Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje	29
7.2 A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének rendszere	29
7.3 Iskolánk díjai	31
8. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	32
9. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	33
10. Az iskola felvételi, átvételi kérelmek teljesítésének, továbbá a tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásának szempontjai, elvei	33
11. A környezeti nevelési elveink, programunk	34
12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	35
13. A nevelőtestület által szükségesnek tartott elvek	35
14. SNI-s tanulók iskolai nevelése és oktatása esetén fogyatékoság típusához és fokához igazodó program	36
14.1 Általános érvényű bevezetés	36
14.2 Az iskolában ellátható sajátos nevelési igényű tanulók meghatározása	37
14.2.1 Mozgásszervi fogyatékos tanulók	37
14.2.2 Beszédfogyatékos tanulók	40
14.2.3 Autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók	42
14.2.4 Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók	45
14.2.5 Érzékszervi (hallási, látási) fogyatékos tanulók	51
15. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	55
16. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei	56
17. A magasabb évfolyamra lépés feltételei	56
18. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	56
19. A pedagógiai program érvényességi ideje	57
III. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	58
MELLÉKLET	60
A tanulmányok alatti vizsgák témakörei, követelményei tantárgyanként	60

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

- ◆ A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- ◆ A NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4). Korm. rendelet
- ◆ A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet

PREAMBULUM

„... a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig türeést, a türeés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.” (Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívatott az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság - „A bölcs tanítás az élet forrása.” (Pb. 13:14.) - ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják a boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztyén értékekre és gondolkodásra épül. A Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszereket alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőttkeresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményeket. A rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer. Támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre.

A baptista iskola több mint iskola. Magyarországon egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat - alaptevékenységébe jól illeszkedően - iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, a

sajátos nevelési igényű és a roma tanulók felzárkóztatásáért, a diákok tehetségének kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola:

az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

I. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

1. Helyzetelemzés

A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája a kerület zöldövezeti részében, a Wekerle-telepen működik az 1911/12-es tanév óta. A Kós Károly stílusú épület hangulatos, a tantermek magasak, tágasak.

Két tornatermünk van, a kisebb az alagsorban, a nagyobb külön épületben, az iskola udvarában található a hozzá tartozó öltözőkkel és zuhanyozókkal. A két tornaterem tette lehetővé, hogy 1972-ben beinduljon a testnevelés tagozat, mely az elmúlt évtizedekben erősen dominált az iskola életében.

A mindennapos testnevelés országos bevezetésével intézményünk profilja is változik. A testnevelés, a sport továbbra is kiemelt szerephez jut, de az új területek felerősödésével a hangsúly áthelyeződik az angol nyelv magasabb szintű oktatására, valamint az egészséges életmódra, környezettudatosságra, kommunikációfejlesztésre.

Tanulóink nagy része kiscesti, sokan élnek a Wekerle-telepen, az iskola közelében. Igyekszünk a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókat megfelelő segítségben részesíteni (pl.: különböző segélyek kérése, a táborok és kirándulások részvételi díjának pályázat útján történő csökkentése). Fontos célunk Fontos célunk, a különleges bánásmódot igénylő tanulók, tanulási nehézség leküzdésének segítése, illetve a tehetséges gyerekek támogatása, ösztönzése.

Már az iskolába lépéskor tájékozódunk a kisgyermek környezetéről, körülményeiről. Ha indokolt, egyéni beszélgetést kezdeményezünk, meggyőződünk a szükséges teendőkről. A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XIX. kerületi Tagintézménye (továbbiakban: szakszolgálat), a Kiscesti Szociális Szolgáltató Centrum és a Kormányhivatal Gyámügyi Osztálya segítségét igénybe vesszük.

A társadalmi, gazdasági változások következményeként az iskolával szemben támasztott követelmények átalakultak; az új évezred kihívásaira kell felkészítenünk tanulóinkat, egyre nehezedő feltételek között.

2. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelve, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája angol nyelvre orientált, követelmény- és teljesítmény-központú, gyermekcentrikus, 8 évfolyamos oktatási intézmény, mely kiemelten kezeli a testi és egészséges életmódra való nevelést, valamint a kommunikáció fejlesztését.

2.1 Alapelvek

- ◆ Valamennyi tanulási képesség, az egész személyiség fejlesztése.
- ◆ A sportolás fontos szerepének tudatosítása.
- ◆ Logikus, fegyelmezett, rugalmas gondolkodásra való nevelés, hatékony tanulási módszerek kialakítása.
- ◆ Az önművelés, az önálló ismeretszerzés igényének kibontakoztatása.
- ◆ Megfelelő szövegértésre, beszédkultúrára, az anyanyelv ismeretére, szeretetére való nevelés.
- ◆ Felkészítés az egészséges életmódra (testi, lelki, szociális).
- ◆ Felkészítés a pályaválasztásra.
- ◆ Egymás megértésére, elfogadására nevelés, a demokratikus magatartásformák kialakítása.
- ◆ Az akaraterő fejlesztése, az ítélőképesség, az erkölcsi és esztétikai érzékenység növelése.
- ◆ Hazánk kultúrájának, hagyományainak megismerése, megőrzése, tiszteletben tartása.
- ◆ Az idegen nyelv elsajátítása, használata a hétköznapi helyzetekben.
- ◆ A fenntarthatóság és környezettudatos életvitelre nevelés.
- ◆ Támogatjuk a tanulókat a digitális eszközök célszerű, körültekintő, etikus és biztonságos használatában.

2.2 Célok

- ◆ A 6-14 éves korú tanulók oktatása-nevelése, felkészítése a harmadik évezred követelményeire, kihívásaira.
- ◆ A tanulók az iskolában megszerzett tudás birtokában képesek legyenek dönteni a továbbtanulásukról.
- ◆ Legyen megfelelő az önértékelésük, az önismeretük.

- ♦ Célunk, hogy kialakítsuk a tanulóban a tudásvágyat, a szorgalmat, a megbízhatóságot, a pontos és tisztességes munkavégzést.
- ♦ A tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentességre neveli.

2.3 Feladatok

- ♦ Az iskola elsődleges feladata az alapkészségek biztonságos elsajátításának támogatása, hisz a későbbiekben csak biztos alapokra lehet építkezni.
- ♦ Nagyon fontos a diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia értő támogatása. Ezért a pedagógusok folyamatosan részt vesznek ilyen jellegű továbbképzéseken; az írás- és olvasástanítás e módszerek felhasználásával is történik.
- ♦ A tantervben előírt tananyag minél alaposabb megtanítása, az ismeretek, a megszerzett tudás alkalmazása a mindennapi életben, a különböző élethelyzetekben.
- ♦ A tudás megbecsülésére, elismerésére neveljük a tanulókat, arra törekszünk, hogy minden gyerek a képességei maximumán teljesítsen.
- ♦ Feladatunk fejleszteni a tanulók kreatív, problémamegoldó gondolkodását a megszerzett tudás alkalmazására, felhasználására.
- ♦ Kiemelt feladatunk a tehetségek felismerése, képességeik fejlesztése, valamint a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, felkészítése a középiskolában való helytállásra, a megfelelő pályaválasztásra.
- ♦ A testmozgás, a sportolás elősegítése.

2.4 Eszközök, eljárások

- ♦ Emelt óraszámot biztosítunk az angol nyelv elsajátításához.
- ♦ Csoportbontást alkalmazunk a kiemelt tantárgyaknál. (Az éves munkaterv szerint.)
- ♦ Az alsó tagozaton testnevelő tanárok is tanítják a testnevelés tantárgyat. A tanulók délutáni sportolási lehetőségének szélesítése érdekében minél több sportegyesülettel törekszünk együttműködési szerződést kötni.
- ♦ A kötelező úszásoktatás mellett egyéb sportok gyakorlati oktatását is beépítjük a testnevelésórák anyagába a szülők igényeinek megfelelően (pl. korcsolyázás).
- ♦ Továbbra is kiemelt területként kezeljük a környezetvédelmi és az egészséges életmódra nevelést. Az utóbbi kapcsolódik a testi neveléshez.

- ♦ Az eredményes tanulási folyamat része az önálló (tanórán kívüli, otthoni) írásbeli, szóbeli és egyéb feladatok elvégzése.
- ♦ A felső tagozat szaktantermi rendszerben dolgozik. Szaktantermeink: rajz-földrajz, ének-magyar, történelem, biológia-kémia, magyar, fizika-matematika, matematika-technika, informatika, angol nyelvi termek.
- ♦ Két tornatermünk van: a kisebb a főépületben, a nagyobb külön épületben található.
- ♦ Korszerű informatika termeinket mind az alsó, mind a felső tagozatosok használják nem csak digitális kultúra órákon.
- ♦ Minden teremben van számítógép, tanulói használatra laptopok interneteléréssel.
- ♦ Könyvtárunkban közel háromezer kötet áll a gyerekek és a kollégák rendelkezésére.
- ♦ Folyamatosan korszerűsítjük az oktatást-nevelést segítő eszközöket, berendezéseket.

3. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája nevelési-oktatási tevékenységének középpontjában a személyiségfejlesztés áll. Alapvető nevelési célja, hogy a diákjaink a társadalom elvárásainak és szabályainak megfeleljenek, megfelelő szociális érzékenységgel, toleranciával és fegyelemmel rendelkezzenek. Minderre úgy kell nevelnünk, hogy eközben saját személyiségük fejlődjön, kibontakozzon.

Teret adunk a színes, sokoldalú tanulásnak, a játéknak, a munkának és az iskolai életnek. A tanítási-tanulási folyamatban olyan módszereket alkalmazunk, melyek fejlesztik a gyerekek önismeretét, együttműködési készségét, akaraterejét. Ennek színterei: az osztályfőnöki órák, a szakórák, a szabadidős foglalkozások, ünnepélyek, versenyek, vetélkedők, sportrendezvények.

A tanulás, az iskolai élet hozzájárul életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához. Ennek biztosítója a nevelőtestület magas szakmai színvonala, a sokoldalú tevékenységrendszer és a diákönkormányzattal való együttműködés.

4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési program

A lakosság egészségi állapota folyamatos romlik. Ennek oka az egészségtelen életmód, a hiányos egészségkultúra és a környezetszennyezés, valamint a társadalomban fellelhető egyenlőtlenségek, a folyamatos stresszhelyzetek. Az iskolában folyó oktatásnak, nevelésnek ezen javítania kell; a jövő nemzedéke számára fontos feladat az egészségfejlesztés, a megelőzés, a káros hatások tudatosítása, elkerülése.

Előzmények:

Iskolánkban nagy hagyománya van az egészséges életmódra, életvitelre való nevelésnek. A pedagógusok felismerték a testi-lelki egészség jelentőségét a gyermekek személyiségfejlődésében. Ezért pedagógiai programunkban kiemelt szerepet kap évek óta az egészségfejlesztés.

Az alsó tagozatban testnevelő tanárok is tanítanak a szakórákon. Ápoljuk kapcsolatainkat a sportegyesületekkel (Kőbánya SC, Zsíros Tibor Akadémia, FTC, KAC stb.), igyekszünk minél több tanulónkat ott elhelyezni.

Célunk:

- ◆ a tanulók testi és lelki egészségének megőrzésére való nevelés, valamint az erre vonatkozó felelősségtudat és igény kialakítása,
- ◆ az egészség mint életvezetési érték középpontba állítása a tanórán belül és a szabadidős tevékenységben.
- ◆ a környezettudatos életvitel kialakítása a fenntarthatóság figyelembevételével.

Feladatunk:

- ◆ az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása,
- ◆ az egészségmegőrzés és betegségmegelőzés magatartásformáinak, szokásainak kialakítása.
- ◆ szelektív hulladékgyűjtés.

Követelmények:

- ♦ az egészség megőrzéséhez, a betegségek megelőzéséhez szükséges készségek fejlesztése.
- ♦ az egészséges és kevésbé egészséges tevékenységformák, anyagok megkülönböztetése.
- ♦ a pozitív életszemlélet, a problémamegoldó gondolkodás kialakítása.

Az egészségfejlesztés területei:

- ♦ aktív életmód
- ♦ a korszerű, egészséges táplálkozás
- ♦ a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése
- ♦ személyes higiénia, öltözködés
- ♦ helyes időbeosztás, napirend
- ♦ szexuális nevelés
- ♦ önismeret, helyes önértékelés; megfelelő pályaválasztás
- ♦ társas kapcsolatok (családi, kortárs, társadalmi)
- ♦ biztonságos, egészséges, esztétikus környezet
- ♦ a balesetek megelőzése

Módszereink:

- ♦ magyarázat, élményt adó előadás
- ♦ megfigyelés, kísérlet
- ♦ szerepjáték
- ♦ kiselőadás
- ♦ önálló ismeretszerzés
- ♦ szemléltető anyagok felhasználása (pl. újságok, fotók, filmek, hanganyagok stb.)
- ♦ egyéb verseny, projektnap stb.

Egészségfejlesztésünk szinterei:

- ◆ tanítási órák (biológia, testnevelés, osztályfőnöki, egyéb szakórák)
- ◆ az iskolai fogorvos és az iskola védőnője által tartott foglalkozások, órák
- ◆ szakkörök, projektnap
- ◆ sportfoglalkozások
- ◆ vetélkedők, egyéb programok

Egészségügyi szolgáltatások:

Fogorvos: vizsgálat, kezelés: évenként két alkalom.

Iskolaorvos, védőnő: az éves munkaterv szerint.

Az iskolaorvossal, a fogorvossal és a védőnővel az iskola kapcsolata jó; pályázatokkal bővítik az egészségbiztosítási és -nevelési tevékenységük lehetőségeit.

4.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek oktatása nagy szakmai ismeretet követel. A helytelen oktatás, az abból fakadó nem megfelelő elsősegélynyújtás több kárt okozhat, mint hasznot. (Pl. gerincsérülés) Az iskola pedagógusai erre a feladatra nincsenek felkészülve, csak nagyon egyszerű, külsérelmeket ellátó tevékenységek oktatására van lehetőségük.

Az alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek oktatása a biológiaórákon történhet 7. és 8. évfolyamon, a Nemzeti alaptanterv és a hozzá kapcsolódó kerettanterv alapján. (Itt csak az alapvető oktatás történik.) Megfelelő szintér még a Pannónia-napok alatt szervezett egyéb, ilyen célú előadás, gyakorlat.

5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanítási időn kívül szervezett programok kapcsolódnak az oktató-nevelő munkához. Ezek fejlesztik a közösséget, alakítják a tanulók személyiségét, tartalmassá teszik a szabadidejüket, biztosítják az iskolához való kötődésüket, kialakítják a „pannóniások vagyunk” tudatot.

2025 szeptemberében iskolánk felvette a Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája nevet, a diákönkormányzat a Pannónia Diákkör nevet meghagyta. Továbbra is minden évben megrendezzük a Pannónia-napokat a téli táborral egybekötve. A Pannónia-napi programokon sokféle iskolán belüli és kívüli program, rendezvény várja tanulóinkat.

Minden évben megrendezzük a Ki mit tud?-ot vagy a Pannónia Gálát egymást felváltva és a Pannónia-bált. Gyereknapi rendezvényeink, sportversenyeink is nagyon kedveltek tanulóink körében. Hagyománnyá vált iskolánkban, hogy az október 23-i nemzeti ünnepet történelmi akadályversennyel vagy vetélkedővel, műsorral ünnepeljük, március 15-re pedig ünnepi műsorral készülünk az éves munkatervnek megfelelően.

A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája a fentieken kívül lehetőséget biztosít többnapos tanulmányi és erdei táborra, nyári táborokra, egy- vagy többnapos kirándulásokra a szülői közösség szervezésében. A tanulók számára a fenti programok nem kötelezőek, ugyanis a nem ingyenes szolgáltatások körébe tartoznak.

6. Az osztályfőnökök feladatai a pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

A pedagógusok helyi intézményi feladatai:

- ◆ ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása,
- ◆ szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása,
- ◆ közvetlen és közvetett nevelőmunka,
- ◆ közvetlen és közvetett oktatási tevékenység,
- ◆ a kinevezéshez tartozó jogszabályokban és a személyre szóló munkaköri leírásban szereplő tevékenységek, feladatok,
- ◆ az iskola éves munkatervében meghatározott feladatok.

Az osztályfőnök feladatai:

- ◆ ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása,
- ◆ a rábízott tanulók (osztály) iskolai életének, tevékenységének nyomon követése,
- ◆ a rábízott tanulók (osztály) tanulmányainak, iskolai életének kontrollja, segítése,

- ♦ minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- ♦ a pedagógusok és a tanulók kapcsolatának segítése, koordinálása,
- ♦ szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása,
- ♦ közvetlen és közvetett nevelőmunka,
- ♦ a kinevezéshez tartozó jogszabályokban és a személyre szóló munkaköri leírásban szereplő tevékenységek, feladatok,
- ♦ az iskola éves munkatervében meghatározott feladatok.

Az **osztályfőnöki munka tartalma** mindazon tevékenységek halmaza, melyek az osztályfőnökök tevékenységéből, feladataiból következnek.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

7.1 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység

Az intézménybe járó gyermekpopuláció körében nem jellemző, azonban tanulóink körében évről évre van BTMN tanuló.

Ezeknél a tanulóknál a következő pedagógiai tevékenységeket végezzük:

- ♦ kapcsolattartás a szakszolgálattal,
- ♦ felhasználjuk a közösség személyiségfejlesztő erejét,
- ♦ egyénre szabott pedagógiai módszerek,
- ♦ egyéni fejlesztés,
- ♦ korrepetálás.

7.2 A tanulási kudarcnak kitett, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók felzárkóztatását segítő programok

A tanulási kudarccal küszködő, illetve lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók felzárkóztatását hagyományos csoportbontás és korrepetálások biztosítják.

Ezen túlmenően súlyosabb esetekben a szakszolgálat segítségét kérjük, egyéb esetekben egyénre szabott módszereket alkalmazunk.

7.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás eszközei a szakkörök, a középiskolai előkészítők, a csoportbontás.

Valljuk, hogy minden gyerek tehetséges valamiben, és mi segítünk abban, hogy ezt meg is találják. Ezért rendezzük meg a Ki mit tud?-ot a Pannónia-gálát és a különböző sportrendezvényeinket, tanulmányi és művészeti versenyeket.

8. A tanulóknak az intézmény döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskola tanulói az intézmény döntési folyamatban való részvételi jogukat az intézmény diákönkormányzatán keresztül gyakorolhatják. A Pannónia Diákkör szervezeti felépítéséből következően a tanulók elsősorban az osztályképviselőn, majd a diákönkormányzat választott vezetőjén keresztül élhet a jogszabályokban számára lehetőséget biztosító döntési folyamatban. A tanulók közvetlen, titkos szavazással választják meg az intézményi és az osztályképviselőket.

A diákönkormányzatot segítő tanár biztosítja a Pannónia Diákkör demokratikus, jogkövető működését. Évente két alkalommal diákszemélyeket hív össze, melyen az osztályképviselők és a DÖK-vezető vesz részt. A diákszemélyek döntéseit, javaslatait a nevelőtestületben a diákönkormányzatot segítő tanár terjeszti elő, a diákokat ő képviseli. A diákönkormányzat az aktuális jogszabályokban előírt jogait gyakorolja.

A tanulók egyéni gondjaikkal, kéréseikkel - előre egyeztetett időpontban - közvetlenül is felkereshetik az iskola igazgatóját.

9. A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézmény partnerei kapcsolattartásának, együttműködésének formái

Az intézmény nagy hangsúlyt helyez a szülőkkel való együttműködésre. Ennek formái a következők:

- ◆ szülői értekezlet, szülői választmányi értekezlet
- ◆ fogadóórák, egyéni fogadóórák
- ◆ iskolai rendezvények
- ◆ elektronikus eszközök használatával (e-mail, KRÉTA)

A pedagógusok és tanulók együttműködésének szinterei:

- ♦ elsősorban a tanítási órák
- ♦ szabadidős programok
- ♦ iskolán kívüli közös tevékenységek
- ♦ diákparlament

Az intézmény és partnerei együttműködésének szinterei:

- ♦ Baptista Szeretetszolgálat által tartott értekezletek, rendezvények
- ♦ kistérségi rendezvények
- ♦ internet
- ♦ személyes és telefonos megbeszélések

10. A tanulmányok alatti vizsga és annak szabályai, tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

Az iskolai vizsgákkal kapcsolatos szabályozás az aktuális jogszabályok figyelembevételével, betartásával kerül meghatározásra.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelést tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti (kivétel első évfolyam félévi és év végi, valamint a második évfolyam félévi értékelése - szöveges értékelés alkalmazása).

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán, és a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök, az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével, végzi.

Tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató írásban megbízza a vizsgabizottság tagjait.

A tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelmények jelen dokumentum mellékletét képezi.

10.1 Osztályozóvizsga, különbözeti vizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatok megállapításához osztályozóvizsgát/különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- ◆ a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ◆ ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól, vagy engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ◆ külföldi tartózkodás, egyéni munkarend, illetve egyéb okok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga/különbözeti vizsga letételét,
- ◆ más iskolából átvett, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból különbözeti vizsga letételére kötelezték.

Egy osztályozóvizsga/különbözeti vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A vizsga követelményeiről a tanuló és törvényes képviselője, minimum a vizsga előtt hat héttel, a szaktanártól tájékoztatást kap. A vizsgák időpontjáról, követelményeiről a vizsgázó törvényes képviselőjét írásban tájékoztatni kell.

Az osztályozóvizsga előírásai:

- ◆ Az osztályozóvizsga időpontját az igazgató jelöli ki.
- ◆ Az osztályozóvizsgát bizottság előtt kell tenni.
- ◆ Tagjai: szaktanár, munkaközösség-vezető, igazgató vagy helyettese.
- ◆ Az osztályozóvizsgákat a szorgalmi időszak utolsó napjáig meg kell szervezni.
- ◆ A sikertelen osztályozóvizsgát a tanuló a javítóvizsgán a továbbhaladás érdekében kijavíthatja.
- ◆ Jellegétől függően írásbeli, szóbeli illetve gyakorlati részből áll.
- ◆ Az osztályzatot a bizottság állapítja meg.
- ◆ Azt a tanulót, aki az osztályozóvizsgán nem jelent meg, úgy kell tekinteni, mintha sikertelen vizsgát tett volna.

A különbözeti vizsga előírásai:

- ◆ Időpontját az igazgató jelöli ki.

- ◆ Bizottság előtt kell tenni.
- ◆ Tagjai: szaktanár, munkaközösség-vezető, igazgató vagy helyettese.
- ◆ Különbözeti vizsgát a félév és a tanév utolsó napjáig meg kell szervezni.
- ◆ A sikertelen különbözeti vizsgát, a tanuló a javítóvizsgán a továbbhaladás érdekében kijavíthatja.
- ◆ Jellegétől függően írásbeli, szóbeli illetve gyakorlati részből áll.
- ◆ Az osztályzatot a bizottság állapítja meg.

10.2 Javítóvizsga

Javítóvizsgát köteles tenni a vizsgázó, ha

- ◆ a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- ◆ az osztályozó vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik
- ◆ ha az osztályozó vizsgán elégtelen osztályzatot szerez.

A javítóvizsgák előírásai:

- ◆ A javítóvizsgát az iskola pedagógusaiból alakított bizottság előtt kell tenni. A bizottság tagja: szaktanár, osztályfőnök, igazgató vagy helyettese.
- ◆ A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.
- ◆ A javítóvizsga időpontja: augusztus 20 - 31-ig terjedhet. Az időpontjáról és helyéről a tanulót, illetve a szülőt értesíteni kell.
- ◆ A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az anyakönyvbe és a bizonyítványba, a záradékot az osztályfőnök és az igazgató írja alá.
- ◆ A javítóvizsga nem ismételhető.
- ◆ Azt a tanulót, aki a javítóvizsgán nem jelent meg, úgy kell tekinteni, mintha sikertelen vizsgát tett volna.

10.3 Vizsgaszabályzat

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni.

A vizsgabizottságba legalább egy olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.

A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként 45 perc. Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- ◆ a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- ◆ a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- ◆ a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- ◆ a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozik. Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára.

A vizsgákra a tanuló a helyi tantervben szereplő, az adott évfolyamra vonatkozó tananyag alapján a szaktanárok által összeállított kérdéssorokból, témakörökből készül fel. A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli feladatokat a szaktanár által összeállított feladatlapon oldja meg a tanuló, ezt csatolni kell a vizsga jegyzőkönyvéhez.

10.4 Vizsgaszervezési követelmények

Írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni az alábbi tantárgyakból:

- ◆ magyar nyelv és irodalom
- ◆ idegen nyelv
- ◆ történelem
- ◆ matematika
- ◆ környezetismeret
- ◆ természettudomány
- ◆ fizika
- ◆ biológia
- ◆ kémia
- ◆ földrajz

Csak szóbeli vizsgát kell tenni az alábbi tantárgyakból:

- ◆ etika/hit- és erkölcsstan
- ◆ bibliaismeret
- ◆ ének-zene
- ◆ hon- és népismeret

Gyakorlati vizsgát kell tenni az alábbi tantárgyakból:

- ◆ digitális kultúra
- ◆ vizuális kultúra
- ◆ testnevelés
- ◆ technika és tervezés

Az írásbeli és a gyakorlati vizsga időtartama tantárgyanként 45 perc. A szóbeli vizsgán a kihúzott tétel kidolgozására min. 20 perc áll rendelkezésre, a felelet maximális időtartama 15 perc.

10.5 A tanulmányok alatti vizsgák témakörei

A tanulmányok alatti vizsgák témakörét, követelményeit tantárgyanként a mindenkori érvényben lévő Nemzeti alaptantervhez (NAT) illeszkedő Kerettantervek az általános iskola 5-8. évfolyamára tartalmi szabályozók határozzák meg. Elérhetők az Oktatási Hivatal honlapján (<http://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek>).

A tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelmények jelen dokumentum mellékletét képezi.

II. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

1. A választott kerettanterv megnevezése

A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája a NAT2020-as módosítása után az Oktatási Hivatal honlapján közzétett kerettantervek alapján dolgozta ki helyi tantervét.

Az Oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül intézményünk a „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára” c. kerettantervet alkalmazza alsó tagozaton, valamint a „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára” c. kerettantervet alkalmazza felső tagozaton.

2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező tanórai foglalkozások és azok óraszámai

2.1 Óratervi háló:

2022/23-as tanévtől az 1. évfolyamokkal kezdődően, felmenő rendszerben mindkét osztályunk az „a” osztályoknak megfelelő szabadon tervezhető órákat alkalmazza.

2025/26-os tanévtől az 5. évfolyammal kezdődően, kifutó rendszerben a matematika emelt óraszámú oktatása megszűnik a „b” osztályokban.

2026/27-es tanévtől az 1. évfolyammal kezdődően, felmenő rendszerben bibliaismeret tantárgy oktatása kerül bevezetésre.

Amennyiben egy évfolyamon indul harmadik osztály („c”), akkor az a „b” osztályoknak megfelelő rend szerint működik.

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai																	
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát, a jobb oldali rovat pedig a szabadon tervezhető órákat tartalmazza. A késsel jelöltek a „b”, a sárgával jelöltek az „a” osztályokét jelenti.																	
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5		4		4		3		3		
Matematika	4		4		4		4		4	1b	4	1b	3	2b	3	2b	
Történelem									2		2		2		2		
Állampolgári ismeretek																1	
Hon- és népismeret												1					
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1		
Környezetismeret					1		1										
Természettudomány									2		2		0		0		
Kémia													1		2		
Fizika													1		2		
Biológia													2		1		
Földrajz													2		1		
Első élő idegen nyelv		2		2		2	2	2	3	1a	3	1a	3	2a	3	2a	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1		
Dráma és színház																	
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		
Osztályfőnöki									1		1		1		1		
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2	
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30		
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30		

Az iskola az általa oktatott tantárgyak kötelező óraszámainak a meghatározásakor az aktuális kerettantervek óraszámait (a nemzeti alaptantervről szóló jogszabály alapóraszámainak ajánlását) veszi alapul az alábbi módosításokkal:

- ◆ A dráma és színház tantárgy a felső tagozaton projektnapok szervezésével vagy tömbösítve kerülnek oktatásra az iskola mindenkor aktuális munkaterve szerint.
- ◆ A technika és tervezés tantárgy választott kerettantervi moduljai: 5-6. évfolyamon az „A” modul, a 7. évfolyamon a „D” modul.
- ◆ Történelem tantárgy mélységelvű feldolgozásra kijelölt témák:
 - 5. évfolyam: 1. Az ókori Egyiptom világa, 2. Árpád-házi királyportrék
 - 6. évfolyam: 1. Magyar királyportrék a 14-15. században, 2. Társadalmi-politikai forradalom

- 7. évfolyam: 1. Az első világháború, Magyarország a háborúban, 2. A hidegháború
- 8. évfolyam: 1. A kétpólusú világ megszűnése és a rendszerváltás Magyarországon, 2. A modern demokrácia gyökerei

2.2 A szabadon felhasználható órakeret felhasználásakor a többletórákat a következőkre kell felhasználni:

Matematika (5-8. évfolyam):

- ◆ az ismeretek mélyítése tapasztalat útján, eszközhasználattal,
- ◆ a tananyag elmélyítése gyakorlással,
- ◆ mértékegységek gyakorlati alkalmazása,
- ◆ a matematikai készség fejlesztése,
- ◆ a matematika gyakorlati alkalmazásának elősegítése,
- ◆ a számolási rutin fejlesztése.

Angol nyelv (1. évfolyam)

A nyelvtanulás az első évfolyamon játékos ismerkedést jelent az idegen nyelvvel, megalapozva a későbbi tudatos nyelvhasználatot. Elsődleges célja, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését az idegen nyelvek tanulása iránt a pozitív attitűd és a tartós motiváció kialakításával. Fontos cél továbbá, hogy a nyelvtanulás a kezdetektől élmény, érdekes tapasztalat legyen a tanulók számára.

Ebben a szakaszban elsősorban a beszédészlelés, beszédbátorság kialakításával és a hallás utáni szövegértés fejlesztésével történik a kommunikatív kompetenciák megalapozása. A nyelvtanulás a tanulók által értelmezhető szituációkban, kommunikációs helyzetekben, a beszélt nyelven keresztül valósul meg a játékokra, dalokra, mondókákra, rövid párbeszédre feldolgozására épülő kreatív és motiváló folyamat során. Az egyre bővülő feladatok, kommunikációs helyzetek révén megtanulják kifejezni magukat az adott szituációkban, megismétlik, utánozzák a hallottakat. A hallott szövegeket cselekvéshez, szituációhoz kötik, így azok megértése és felidézése is könnyebbé válik.

A korai nyelvtanulásban kiemelt szerepe van a természetes nyelvelsajátítás elemeinek: a hallás utáni szövegértésnek, a szókincsfejlesztésnek, a szóbeli interakciónak. A nonverbális eszközökkel támogatott hallott szöveg segíti a tanulókat abban, hogy

kikövetkeztessék és megértsék a mondanivaló lényegét. Az élő beszéd, kommunikáció egyúttal mintát nyújt a kifejezések használatára, amelyeket kellő ismétlés, gyakorlás után már egyedül is képesek alkalmazni. A kisgyermekkori, hallás utáni nyelvtanulás nagymértékben segíti a szókincs bővülését, a kiejtés, az intonáció, a beszédtempó célnyelvnek megfelelő fejlesztését.

Nagy szerepe van a megértést segítő eszközöknek, a célnyelvi kommunikáció nonverbális elemekkel való támogatásának: a testbeszédnek, képeknek, tárgyaknak, történetek eljátszásának. A saját tapasztalás, tevékenység útján rögzült kifejezések a későbbiekben könnyen előhívható ismeretökké válnak. Ezek a tevékenységek fejlesztik a gyermeki kreativitást, lehetőséget adnak arra is, hogy megtanuljanak élni a nonverbális kifejezőeszközökkel is. Ebben az életkorban az is fontos, hogy a tanulók minden érzékszervükkel részt vegyenek a nyelvi tevékenységekben, kapjanak vizuális megerősítést, és kézbe vehető tárgyakat is használjanak a nyelvtanulás során.

Angol nyelv (2. évfolyam)

Az idegen nyelvi írás-olvasás készségének célzott fejlesztése akkor kezdődhet el, amikor anyanyelvükön már készségszinten írnak és olvasnak a tanulók. Az első kétéves szakasz végén, játékos formában már ismerkedhetnek az egyszerűbb szavak szóképpel, illetve rövid, nyomtatott formában megjelenő mondatokkal.

A tanulási folyamatban a tanuló egész személyisége formálódik, anyanyelvi és idegen nyelvi kompetenciái egymással kölcsönhatásban fejlődnek. Fontos a változatos tevékenységformákra lehetőséget nyújtó célnyelvi óravezetés. A vizuális elemekben gazdag tantermi környezet és eszközrendszer ösztönzi a tanulókat a nyelvi tevékenységekben való aktív részvételre. Az infokommunikációs eszközök bevonása már ebben az életkori szakaszban is segít a megértésben, és motiváló hatással bír.

A nyelvtanulás során a tanuló sokszor találkozik más tantárgy, műveltségi terület tartalmaival, mint a nyelvtanulást segítő eszközzel vagy információforrással. Leggyakrabban a készségtárgyak, természetismeret tantárgyak tartalmai kerülnek be a tanórai munkába.

A tanórai tevékenységek többsége csoport- vagy pármunkában történik. Ezek a feladatok a nyelvi fejlesztésen túl jó lehetőséget adnak a tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztésére (együttműködés, tolerancia), illetve a közösségformálásra.

Angol nyelv (3. évfolyam)

A 3. évfolyam megkezdésekor a tanulók már két év hallás utáni nyelvtanulási tapasztalattal rendelkeznek, felismerik, megértik a rövid szavak, egyszerű mondatok írott alakját. Hozzászoktak a célnyelvi óravezetéshez, követik a rövid, egyszerű utasításokat. Már ismernek hangzó szövegeket, megtették az első lépéseket az idegen nyelvi interakció területén, a pozitív tanári visszajelzések kialakították az egészséges nyelvhasználói önbizalmat.

A 3. évfolyam egyik legfontosabb célja, hogy fenntartsa a tanulók nyelvtanulás iránti pozitív attitűdjét, hogy továbbra is örömet leljék a nyelvhasználatban.

A korábbiakhoz hasonlóan fontos cél a beszédértés és a kommunikációs készség fejlesztése, amelyben most már nagyobb szerepet játszik az összefüggő beszéd. Ezekhez a fejlesztési célokhoz társul az értő olvasás, illetve a célnyelvi írás bevezetése, fejlesztése. A korábban megismert egyszerű szavak, rövid mondatok leírása, nyomtatott szövegben való biztos felismerése, kiolvasása ennek a szakasznak a feladata. A készségek fejlesztése komplex módon, valós kommunikációs helyzeteken alapul. A motiváció fenntartása érdekében fontos, hogy a tanulók a fejlettségi szintjüknek megfelelő, változatos feladatokat kapjanak, az ismeretek rögzítése tevékenységek útján történjen.

A témakörök a tantárgyi tartalmak gazdagodásának megfelelően bővülnek. Ebben az időszakban jelentősen növekszik a tanulók szókincse. Megkezdődik az egyszerűsített szövegezésű, esetenként anyanyelven már ismert mesék, történetek feldolgozása. Ez a szövegértési feladatok megoldásán túl dramatizálásra, mesemondásra, mesék, történetek rajzos megjelenítésére is lehetőséget ad, teret enged a változatos munkaformáknak. Az egyszerűsített formában leírt, feldolgozott alkotások révén kialakulhat a tanulók érdeklődése a célnyelvi kultúra irodalmi és művészeti alkotásai iránt.

A tanulók a célnyelv sajátos mondatszerkezeteivel kontextusba ágyazva ismerkednek meg, így épülnek be a nyelvhasználatukba. Már sor kerülhet az egyszerű szabályszerűségek tudatosítására. Fontos, hogy a szabályszerűségeket a tanulók fedezzék fel, és a pedagógus segítségével ők vonják le a következtetéseket.

Az előző szakaszhoz képest nagyobb hangsúlyt kap az önálló tanulásra való felkészítés, az egyéni nyelvtanulási stratégiák kialakítása.

A szakasz végére az elérendő cél KER szintben nem mérhető.

Angol nyelv (4-8. évfolyam):

- ◆ Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (Saját iskolám, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.).
- ◆ Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően.
- ◆ Az elsajátított ismeretek, beszédfunkciók készségszinten történő alkalmazása mindennapi szituációkban.
- ◆ Projekt munkák: a témakörökhöz kapcsolódó projekt munkák készítése egyéni, pár- vagy csoport munkában.
- ◆ Az önálló ismeretszerzés és gyakorlás lehetőségeinek, módszereinek megismerése.
- ◆ Autentikus célnyelvi források (irodalmi mű, film, zene stb.) megismerése.
- ◆ A mérésekre, nyelvvizsgákra való felkészülés.

A szakasz végére az elérendő cél KER szintben minimum A2 szint, de a tehetséggondozás keretében elérhető akár az Intermediate B2 szint is.

A nyelvvizsgák ütemezése

Az angolt emelt óraszámú tanuló diákok számára minden tanévben kötelező a nyelvtudásuk szintjének megfelelő ingyenes házi vizsgát, próbanyelvvizsgát vagy akkreditált nyelvvizsgát tenni. A vizsga típusára és szintjére a gyermek tudását jól ismerő szaktanár tesz javaslatot, a szülő a tanulóval közösen dönt.

A próbanyelvvizsgákat az illetékes nyelvvizsgaközponttal közösen az iskolában szervezzük.

Az akkreditált nyelvvizsgákra való jelentkezést előkészítjük, informáljuk a szülőket a teendőkről. Az a tanuló, aki nem kíván a külső nyelvvizsga lehetőséggel élni, kötelezően részt vesz az ingyenes házi vizsgán.

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A következő szempontokat tartjuk szem előtt a tankönyv- és taneszközüválasztásnál:

- ◆ A tankönyvek szakmailag kifogástalanok legyenek.
- ◆ Tankönyvcsaládokban gondolkozunk.

- ♦ Az évfolyamok tankönyvei egymásra épüljenek.
- ♦ Az alsó és felső tagozat kapcsolódjon egymáshoz.
- ♦ Kihasználjuk a tantárgyi kapcsolódás adta lehetőségeket.
- ♦ A tankönyv feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak.
- ♦ Fontos szempont a használhatóság, az esztétikus kivitel, a tartósság, valamint az ár.

4. A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása első sorban a tanórákon, egyéb foglalkozásokon történik. A Nat alapján készült kerettantervek, helyi tantervek megvalósítása a pedagógiai munka alappillérei.

Az **alsó tagozat** alapozó jellegű, az iskolai tanulmányok első négy évfolyamán szilárd alapismeretek kialakítása a cél. Elsődleges feladat azoknak a képességeknek a kialakítása, amelyek meghatározóak a további ismeretek szerzése céljából. Szükségesnek tartjuk a játékosság révén megkönnyíteni az átmenetet az óvoda és az iskola között.

Felső tagozaton segítjük tanulóinkat az önálló ismeretszerzési technikák megismerésében, az egyes szaktárgyak tanulásához szükséges tanulási módszerek elsajátításában. Felkészítjük őket a továbbtanulásra, a képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelő középfokú iskolában való sikeres helytállásra.

5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés szervezése az aktuális jogszabályok szerint történik. Alacsony tanulói létszám esetén a délutánra eső testnevelésórák évfolyami szinten összevonhatóak. A heti öt testnevelés órából két órát kiválthatnak azok a tanulók, a megfelelő igazolások birtokában, akik igazolt sportolók és versenyszerűen sportolnak.

Összevonás esetén az egy tanulóra jutó testnevelés foglalkozás hossza a duplájára növekszik.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola a jogszabályokban kötelezően előírt etika/hit- és erkölcsstan tantárgynál ad lehetőséget a választásra. A választás a jogszabályokban előírt módon valósul meg. Az etika tantárgyat választó tanulóknak nincs lehetősége pedagógusválasztásra. A pedagógust az iskola tantárgyfelosztása tartalmazza. A hit- és erkölcsstan tantárgyat választó tanulók a pedagógusválasztást az egyházzal egyeztetik.

7. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

- ◆ Folyamatos tanórai ellenőrzés a tanév folyamán, a tanulók munkájának állandó értékelése érdemjegyekkel vagy egyéb módon, pl. szóbeli, írásbeli dicséret, elmarasztalás.
A szülők tájékoztatása a tanulók eredményeiről szaktanári és osztályfőnöki feladat.
- ◆ Az egységes követelmény- és értékelési rendszer formái:
 - o kétszeres súllyal bíró témazáró dolgozat (súlyozása 200%),
 - o témazáró dolgozat (súlyozása 100%),
 - o írásbeli dolgozat (súlyozása 100%),
 - o szóbeli feleletet helyettesítő dolgozat (röpdolgozat, súlyozása 100%),
 - o szorgalmi feladat (súlyozása 75%),
 - o idegennyelvi vizsga (súlyozása 200%),
 - o szóbeli felelet (súlyozása 100%).
- ◆ A tanulókat a heti egynél magasabb óraszámú tantárgyak esetén félévenként legalább 4, az egy óraszámú tantárgyak esetén legalább 3 érdemjegy alapján értékeljük.
- ◆ A témazáró dolgozatok eredményei adják az értékelés alapját. A javítás történhet szóban, illetve írásban.
- ◆ A témazáró dolgozat időpontját legalább öt nappal hamarabb közölni kell a tanulókkal.
- ◆ A témazáró dolgozatok átlagától az év végi bizonyítványban két vagy több jeggyel eltérni csak a nevelőtestület hozzájárulásával lehet.

- ♦ A tanulói teljesítmény mérésének, valamint az értékelésnek, érdemjegyszerzésnek egyéb módjai: kiselőadások, az órai munka, gyakorlati munka, projektfeladatok, egyéni produktum. A tanulók teljesítményét nemcsak érdemjegyekkel, hanem szóban is értékelnie kell a pedagógusnak, ügyelve a szóbeli és írásbeli feleletek arányára.
- ♦ Fegyelmezetlen viselkedés miatt szaktárgyi elégtelen osztályzat nem adható.

Tantárgytól függően év elején és év végén fel kell mérnünk a tanulók tudását, hogy a hiányosságokat pótolni, illetve az elsajátított tudásanyagot értékelni tudjuk.

A mérésekkel kapcsolatos, jogszabálytól eltérő feladatokat, az éves munkatervünk tartalmazza.

A tanulók tudásának minősítése

Az 1. osztályban félévkor és év végén, a 2. osztályban félévkor szöveges értékelést adunk, melynek minősítése: kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.

A tudás minősítése egyéb esetekben jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/ érdemjegy. Kiemelkedő tanulmányi munka osztályzata lehet: kitűnő /5d/. Félévkor a gyenge tanulmányi munka osztályzata lehet: figyelmeztető kettős /2f/.

Jeles: Ha a tanuló a tantervi követelményeknek maradéktalanul eleget tesz.

Jó: A tanuló a tantervi követelményeknek kevés hibával tesz eleget, kisebb bizonytalanságok előfordulhatnak.

Közepes: A tanuló a tantervi követelményeknek pontatlanul, a pedagógus segítségével tesz eleget.

Elégséges: a tanuló csak intenzív tanári segítséggel képes a feladatok egy részét megoldani, állandó irányításra szorul, nem önálló.

Elégtelen: A tanuló a tantervi minimális követelményeket nem képes teljesíteni a pedagógus segítségével sem.

7.1 Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje

Törekedni kell arra, hogy a tanítási évben az értékelés során keletkezett érdemjegyek a legrövidebb időn belül (max. 1 hét) rögzítésre kerüljenek a KRÉTA naplóban.

7.2 A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének rendszere

A magatartás és a szorgalom érdemjegyei:

példás /5/; jó /4/; változó /3/; rossz illetve hanyag /2/.

A magatartás elbírálásának szempontjai

- ◆ A közösséghez és annak tagjaihoz való viszony (diákok, pedagógusok, iskolai dolgozók).
- ◆ Az iskolai házirend - melyet a diákönkormányzat elfogadott - betartása.
- ◆ Dicséretetek, elmarasztalások.

Példás:

- o A tanuló szívesen tevékenykedik az osztály- és iskolai közösségben.
- o A házirendet maradéktalanul betartja.
- o Viselkedése fegyelmezett, segítőkész, udvarias, kulturált.

Jó:

- o A tanuló jól beilleszkedik a közösségbe.
- o A házirendet általában betartja.
- o Viselkedése általában fegyelmezett, udvarias, kulturált.

Változó:

- o A közösséghez való viszonya ingadozó, esetenként elutasító.
- o A házirendet csak részben tartja be.
- o Viselkedése fegyelmezetlen, hangneme időnként udvariatlan, nyegle.
- o Igazolatlan óráinak száma maximum 5.

Rossz:

- o Gyakran szembehelyezkedik a közösséggel.
- o A házirendet gyakran, súlyosan megsérti.
- o Viselkedése fegyelmezetlen, hangneme bántó, durva, sértő.

A szorgalom elbírálásának szempontjai

- ◆ A tanuló tanórai teljesítménye (képességei szerint).
- ◆ Munkavégzése.
- ◆ A tanórára való felkészülése.
- ◆ Órai aktivitása.

Példás:

- o Teljesítménye megbízható, egyenletes, elért eredményei képességeinek

megfelelnek.

- o Munkavégzése önálló, rendszeres, eredményes.
- o Az órai munkában aktív.

Jó:

- o A teljesítménye többnyire egyenletes, jó, képességeinek megfelelő.
- o Ösztönzéssel munkája jó.
- o Órákon figyel, de nem mindig aktív.

Változó:

- o A teljesítménye, munkája ingadozó, képességei alatt teljesít.
- o Munkavégzése pontatlan, figyelmetlen, felületes.
- o Az órán önállótlan, nehezen aktivizálható.

Hanyag:

- o A tanórákon érdektelen, közönyös, háritó, eredményei mélyen képességei alatt maradnak.
- o Munkavégzése megbízhatatlan, rendszertelen, gondatlan.
- o Az órán passzív, hátráltató.

A magatartás és szorgalom minősítése havonta történik, az eredményesen alkalmazott magatartáskártyák és szorgalomkártyák figyelembe vételével a szaktanárok véleménye alapján.

A tanulók félévi és év végi magatartás- és szorgalomosztályzatairól, valamint magasabb évfolyamba lépéséről a nevelőtestület dönt a félévi és év végi értekezleten.

A **hittan, hit- és erkölcs tanterv tantárgy értékelése**, minősítése és adminisztrálása a hitoktató feladata és felelőssége az iskola helyi tantervének megfelelően.

7.3 Iskolánk díjai

1994-ben alapítottuk a Pannónia-díjat és a „Jó tanuló, jó sportoló díj”-at.

A **Pannónia-díjat** azok a tanulók kapják, akik a 8 év alatt kitűnő eredményt értek el, magatartásuk példamutató és a szaktárgyi versenyeken eredményesen vettek részt. Az osztályfőnök felterjesztésére a nevelőtestület megítélheti azon tanulóknak is, akik egy-két alkalommal jeles eredményt értek el.

A **„Jó tanuló, jó sportoló díj”**-at a legalább 4,2-es tanulmányi átlagú, legalább jó magatartású a diákolimpiákon kiválóan szerepelt tanulók kaphatják.

8. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az iskola számára rendelkezésre álló órakeret terhére csoportbontás szervezhető a mindenkor aktuális tantárgyfelosztás szerint. A tervezett csoportbontások megvalósítása a mindenkor tantárgyfelosztás függvényében kerül elfogadásra a fenntartó által. A csoportbontások megvalósítását a fenntartóval történő egyetértést követően lehet végrehajtani. A tananyag és az értékelés minden tanuló számára mindkét csoportban ugyanaz egy osztályon belül.

A csoportbeosztás szempontjai:

A csoportbontás az első-harmadik évfolyamon csak létszám szerint történik. A későbbi években a tanulók csoportba sorolásának szempontja a tantárgy tanulása iránti motiváltságuk, tudásuk szintje.

A csoportok átjárhatóak, de maximum 16 főek lehetnek. A csoportbeosztást minden tanév elején felülvizsgáljuk. Szülői kérésre, illetve a szaktanár kezdeményezésére kerülhet át a tanuló a másik csoportba az igazgató engedélyével. Vitás esetben a tanuló magatartása és a csoportlétszám dönt.

Az a tanuló, akinek félévi vagy év végi magatartása változó, a szaktanár kérésére, a szülővel/törvényes képviselővel egyeztetve, az igazgató döntése alapján másik csoportba áthelyezhető.

Egyéb foglalkozások

Az iskolában a tanítási órákat követően 16 óráig egyéb foglalkozásokat szervezünk. Az egyéb foglalkozások beosztása minden évben a tantárgyfelosztás és a tanulói elfoglaltságok alapján történik. Az egyéb foglalkozásokat a tanulói órarendek tartalmazzák. Egy egyéb foglalkozás időtartama 45 perc, kezdetét és végét csengetés jelzi. Alapelv, hogy minden osztályban mindennap legyen lehetőség az önálló tanulásra (továbbiakban: tanulóidő).

Amennyiben marad még lehetőség további egyéb foglalkozás tartására, azt szakkörszerűen kell működtetni (továbbiakban: szakkörök). A szakkörök az intézmény tantárgyfelosztásában szerepelnek. A szakkörön a tanuló a szakkört tartó pedagógus engedélyével vehet részt. A szakkörökre a tanulók az osztállyal/csoporttal lévő pedagógus tudtával távozhatnak.

9. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Iskolánkban a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot 1-8. évfolyamokon az etika/hit- és erkölcstan, illetve kiemelve 6. évfolyamon a hon- és népismeret, 8. évfolyamon az állampolgári ismeretek tantárgyakba integrálva oktatjuk.

10. Az iskola felvételi, átvételi kérelmek teljesítésének, továbbá a tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásának szempontjai, elvei

A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája a gyermekek első osztályba történő felvételénél a következő sorrend figyelembevételével dönt (a felvételénél törekedni kell a kiegyensúlyozott fiú-lány arányra):

1. Körzetes gyermek. (Jogsabály szerint.)
2. Legalább az egyik szülő az iskola dolgozója.
3. Legalább egy testvére az iskola tanulója. (Életkor alapján az idősebbek élveznek előnyt.)
4. Baptista felekezetű családból érkezik.
5. Munkáltatói igazolás alapján legalább az egyik szülő munkahelye az iskola körzetén belül található.
6. A gyermek állandó lakhelye (ennek hiányában tartózkodási helye) Kispesten található. Az iskolához közelebbi lakhely előnyt jelent.

Tanulók év közbeni átvétele körzetesség esetén, illetve indokolt esetben, az igazgató egyéni mérlegelése és engedélye után lehetséges. Az általános tanulói átvétel időpontjai: június, augusztus vége. Az átvétel pontos időpontját legalább egy héttel korábban az iskola honlapján kell közzétenni. Az átvételre előzetesen nem kell jelentkezni. Az átvétel napján eredeti dokumentumokkal igazolni kell a személyazonosságot, a lakcímet, a tanulmányi eredményeket, a szorgalmat és magatartást akár több évre visszamenőleg is (bizonyítvány, ellenőrző), nyilatkozni kell a szülői felügyeleti jogról. A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája a tanulók átvételénél a következők figyelembevételével dönt:

- ◆ Körzetes tanuló. (Jogsabály szerint.)
- ◆ Osztálylétszámok.

- ◆ Magatartás (előző félévi, tanév végi értékelések, beírások).
- ◆ Szorgalom (előző félévi, tanév végi értékelések, beírások).
- ◆ Tanulmányi eredmények.
- ◆ Baptista felekezetű családból vagy baptista fenntartású intézményből érkezik.

Az iskolánkba felvett, átvett tanulók osztályba való beosztásáról - az osztályfőnökök, igazgatóhelyettesek véleményének kikérésével - az igazgató dönt.

Az iskolánkba felvett, átvett tanulók csoportokba való beosztásáról - az osztályfőnökök, igazgatóhelyettesek, az érintett szaktanárok véleményének kikérésével - az igazgató dönt.

Átvételénél az igazgató különbözeti vizsgát írhat elő a tanuló számára, amennyiben a tantárgyi követelményeket korábban nem teljesítette az aktuális jogszabályokban előírtak alapján.

11. A környezeti nevelési elveink, programunk

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Távolabbról nézve a környezeti nevelés a természet - s benne az emberi társadalom - harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

Környezeti nevelésünk, környezetvédő, tevékenységünk átszövi az egész iskola oktatási-nevelési rendszerét. A környezeti nevelés tantárgyköziségénél fogva nem csak a természettudományos órák feladata. Mivel elsősorban nevelésről, szemléletformálásról - nem csupán környezetvédelemről - van szó, így majd minden pedagógus kihasználhatja a témában rejlő lehetőségeket.

Ma, amikor a környezetvédelem, a környezetkultúra sajátságosan aktuális téma, iskolánk egyik kiemelt feladatának tekinti, hogy olyan gyermekeket neveljen, akik ismerik, szeretik a természetet, a környezetüket.

Célunk, hogy tanítványaink környezetet szerető, védő és abban gyönyörködni tudó felnőttekké váljanak, hisz olyan nemzedékre van szükség, mely számára a környezetvédelem nem csupán néhány napos kampány, hanem életforma. Ahhoz, hogy tanítványainkat megfelelő ökológiai szemlélettel engedjük el iskolánkból, minden

tantárgy tanításánál szem előtt kell tartanunk, hogy ennek szellemében tervezzük a tananyagot.

Minden eszközt és alkalmat megragadunk az érdeklődés felkeltésére, a környezettel kapcsolatos aktív magatartás kialakítására. Az intézményben két szinten folyik a környezetvédelmi nevelés: a szaktárgyi órákon (természettudományos, humán, osztályfőnöki, művészeti), valamint a tanórákon kívül (vetélkedők, táborok, kirándulások, szabadidős tevékenységek, ünnepélyek, akciók stb.).

A tanórán kívüli tevékenységeink:

- ◆ szelektív hulladékgyűjtés
- ◆ használt elemek gyűjtése
- ◆ erdei iskola (a szülői közösség kezdeményezésére, önfinanszírozással)
- ◆ tanulmányi kirándulás (a szülői közösség kezdeményezésére, önfinanszírozással)

Noha a Föld globális problémáit lehetetlen egy kis iskolából megoldani, megpróbáljuk egyszerűsíteni és az iskolánkra szűkíteni a feladatot: mi az, amiben egy városi ember tevékenyen munkálkodhat az ügy érdekében, a Földet elborító szemét, a nyersanyaghiány, az energiapazarlás, a rossz vásárlási szokások ellen mit tudunk mi tenni, hogy gyerekeink számára ne csupán szemétszedéssé degradálódjon a tevékenységünk. Gazdaságunk érdekében fontos a szelektív hulladékgyűjtés, a hulladékkezelés, az újrahasznosítás és az energiatakarékosság. A környezeti nevelés ezeknek a céloknak a megvalósításában hatékony segítséget nyújthat.

12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskolánkba járó tanulók esélyegyenlőségével a Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája esélyegyenlőségi programja foglalkozik részletesen. A dokumentum az iskola irattárában található.

13. A nevelőtestület által szükségesnek tartott elvek

További elvek megfogalmazását a nevelőtestület nem tartotta szükségesnek.

14. SNI-s tanulók iskolai nevelése és oktatása esetén fogyatékoság típusához és fokához igazodó program

14.1 Általános érvényű bevezetés

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének általános céljai „A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve” alapján:

1. a fejlesztést a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósítjuk meg, hogy ez segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést;
2. az iskola fejlesztési követelményeket a fejlődés lehetséges üteméhez igazítjuk;
3. a tanulást megalapozó pszichikus funkciók, képességek, készségek kialakítása, fejlesztése kiemelt szerepet kap a teljes alapfokú oktatás szintjén, de különösen az alsó tagozaton
4. törekszünk rá, hogy a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs ellátása

A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket az iskola figyelembe veszi.

A sajátos nevelési igény megnyilvánul

- ♦ a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulásában,
- ♦ az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útjában, fejlődésének eltérő ütemében,
- ♦ esetleg részleges vagy teljes kiesésében, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségében.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanulási-tanítási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- ♦ A mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékoságból, autizmus spektrumzavarból vagy egyéb pszichés

fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.

- ◆ Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- ◆ Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók és a személyiség fejlesztése.
- ◆ Társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének támogatása.
- ◆ Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

14.2 Az iskolában ellátható sajátos nevelési igényű tanulók meghatározása

Az iskola az Alapító Okiratban meghatározottak alapján az alábbi SNI tanulókat tudja integrált oktatásban részesíteni:

14.2.1 Mozgásszervi fogyatékos tanulók

Mozgáskorlátozottság esetén a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása a szervezet funkcionális képességeit, az egyén aktivitását maradandóan akadályozza; az egyén részére hátrányos helyzetet, korlátozott életvitelt okozhat.

A pedagógiai és gyógypedagógiai szempontú csoportosításnál a fentieken túl figyelembe kell vennünk az életkort, az életkornak megfelelő tevékenység-cselekvőképesség csökkenésének mértékét, a meglévő motoros és kognitív képességek szintjét, továbbá a kommunikációt. Ennek megfelelően a gyógypedagógiai teendők irányultsága alapján öt, viszonylag homogén kategória különíthető el, melyek további alkategóriákra oszthatók:

- ◆ Végtagredukciós fejlődési rendellenességek vagy szerzett végtaghiányok
- ◆ Petyhüdt bénulást okozó kórformák
- ◆ Korai agykárosodás következtében kialakult mozgás-rendellenességek
- ◆ Ortopédiai és egyéb kórformákSúlyos-halmazott sérülés
- ◆ Súlyos-halmazott sérülés

A beszűkült mozgásképesség megakadályozhatja a differenciált észlelési teljesítmények felépítését, szerkezetét.

A mozgáskorlátozott tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei:

A mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása, képességeik tervszerű fejlesztése során az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, az individuális szükségletekhez igazodik mind a pedagógiai tevékenységek, mind a környezeti adaptációk tervezése, megvalósítása annak érdekében, hogy csökkentsük a tevékenység akadályozottságát, segítsük a funkcióképesség kialakulását, és ezáltal elősegítsük a szűkebb és tágabb környezetben

való aktív részvételt. A mozgáskorlátozott tanulók sérülésspecifikus ellátása a különböző szakemberek együttműködésének, teammunkájának eredményeképpen valósulhat meg.

A mozgáskorlátozott tanulók nevelésének-oktatásának céljai, kiemelt feladatai:

- ♦ a tantárgyi tartalmaknak a mozgáskorlátozott tanuló sajátosságaihoz való illesztése
- ♦ egyéni haladási ütem biztosítása
- ♦ differenciált, egyéni módszerek alkalmazása
- ♦ aktív tanulás lehetősége
- ♦ önállóságra nevelés
- ♦ a cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottságából eredő hiányosságok pótlása, kompenzálása
- ♦ egészséges, balesetmentes környezeti feltételek biztosítása
- ♦ az oktatáshoz szükséges speciális használata
- ♦ testi és lelki egészségre nevelés
- ♦ önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- ♦ technikai eszközökkel támogatott írásbeli kommunikáció kialakítása
- ♦ sikeres pályaeorientáció

A különböző tanulási területek nevelési-oktatási feladatainak megvalósításának szempontjai:

- ♦ kommunikációs nehézségek ellensúlyozása
- ♦ az írást segítő speciális eszközök használata a tanulási folyamatban
- ♦ megfelelő olvasási és íráskészség kialakítása
- ♦ hagyományos és adigitális szövegértés fejlesztése
- ♦ szövegalkotási képesség formálása.
- ♦ önálló, hatékony tanulás elsajátíttatása
- ♦ az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése
- ♦ a hiányzó, sérült vagy rendellenesen működő adottságok-készségek-képességek javításának, korrigálásának, kialakításának, mással való pótlásának lehetősége
- ♦ cselekvéses tapasztalatszerzésből adódó hátrányok kompenzálása
- ♦ a téri tájékozódási képesség kialakulásának megsegítése és fejlesztése
- ♦ kialakítása és megtartása

- ♦ helyes optimális testhelyzet kialakítása
- ♦ célszerű, szervezett és kitartó munkavégzésre szoktatás
- ♦ önbizalom növelése pozitív megerősítéssel, sikerélmény, oldott légkör biztosításával
- ♦ egyénre szabott, adaptál digitális eszközök használata
- ♦ mozgásos alkalmazkodóképesség kialakítása és a mozgáskultúra elsajátítása
- ♦ az egészség megőrzése és javítása a mozgásigény növelésével és a mozgásszükséglet kielégítésével
- ♦ mozgástudat kialakítása

A mozgáskorlátozott tanulók nevelésének-oktatásának pedagógiai feladatai:

Alsó tagozat

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek, eltérő iskolakészültségi szintek pedagógiai kezelése történik.

- ♦ tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása
- ♦ a tanórai tevékenységekhez szükséges eszközök kiválasztása, esetleg adaptálása

A 3-4. évfolyamán fontossá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanulási-tanítási folyamatok, és fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat.

- ♦ a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, alapvető képességek, készségek elsajátítása
- ♦ mentális képességek célirányos fejlesztése önálló tanulás és az önművelés alapozásával

Felső tagozat

A felső tagozaton első két évében folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- ♦ matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztése
- ♦ esélyteremtés, felzárkóztatás, tehetséggondozás

A felső tagozat 7-8. évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, melynek során kiemelt hangsúlyt kap a pályaválasztás, pályaaorientáció.

- ♦ egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása
- ♦ az egészséges életvitel kialakítása
- ♦ az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és tanulásszervezési módok használata

14.2.2 Beszéd fogyatékos tanulók

Beszéd fogyatékosok csoportjába tartozik minden olyan tanuló, aki a beszéd és/vagy nyelv receptív folyamatainak vagy expresszív folyamatainak szerveződésében súlyos fejlődési eredetű vagy szerzett zavart mutat. Az érintett tanulók a hallható jelek feldolgozásában mutatnak súlyos zavarokat, ez jellemzően a beszédfeldolgozásban, így a beszédértésben is komoly gondot okoz.

A befogadó nevelés-oktatás minden életkorban az osztálytanító/osztályfőnök, a szaktanárok, a gyógypedagógus és a szülők hatékony együttműködését feltételezi.

A beszéd- és nyelvi zavarok diagnosztikus kategóriái az iskolába lépéskor és az iskoláskorban jellemzően az alábbiak:

- ♦ Hangképzési zavarok
- ♦ Rezonanciazavarok
- ♦ Beszédfolyamatossági zavarok
- ♦ Artikulációs zavarok
- ♦ Beszédmozgászavarok

A súlyos beszédfejlődési vagy szerzett zavarokról összefoglalóan elmondható, hogy a tanuló a hangzó beszéddel való kommunikációra motivált, azonban beszédének gyenge érthetősége miatt a szóbeli kommunikáció sikertelen, vagy csak részben tudja betölteni funkcióját. Ez az iskolai életben nehezíti:

1. az önálló szóbeli megnyilvánulásokat a tanórán és a tanórán kívüli tevékenységekben
2. a szóbeli kommunikációs helyzetek létrehozását és fenntartását
3. a megfelelő társas kapcsolatok alakítását.

Nevelési-oktatási szakaszok és kiemelt pedagógiai feladatok

A képességei keretein belül biztosítja a tanuló megfelelő önértékelésének, önbizalmának alakulását.

Alsó tagozat

- ♦ egészséges önértékelés és önbizalom, és igényesség kialakítása
- ♦ a tanulók egyéni adottságaihoz igazított szervezi a nevelési-oktatási folyamat
- ♦ tanulási képességeik kibontakoztatása

- ♦ írás-olvasáshoz szükséges készségek fejlesztése
- ♦ a nyelvi és beszédképességek folyamatos fejlesztése
- ♦ aktív, cselekvéses tanulási helyzetek kialakítása
- ♦ preventív felzárkóztató készségfejlesztés
- ♦ önbizalom növelése

Felső tagozat

- ♦ a tanulási folyamat a kognitív, affektív és pszichomotoros elemek kiegyensúlyozott alkalmazására építve
- ♦ tanulási motiváció növelése
- ♦ a problémamegoldó gondolkodás és a nyelvi funkciók közös fejlesztésére
- ♦ a különböző tantárgyakban szükséges szaknyelvi feldolgozás támogatása
- ♦ a szövegalkotás és a helyesírási képesség gondozása
- ♦ a géppel írás, a klaviatúrahazsnálat és a digitális tananyag-feldolgozás használatának elsajátítása
- ♦ alternatív számonkérési módok kidolgozása
- ♦ gyengeségek kompenzálása és a tehetség kibontakoztatása

Tanulási és nevelési célok

- ♦ önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- ♦ bizalommal teli, szeretetteljes, kölcsönös elfogadáson alapuló nevelési légkör kialakítása
- ♦ a tanulási motiváció fenntartása
- ♦ önreflexió támogatása
- ♦ differenciálás
- ♦ médiatudatosságra nevelés
- ♦ nyelvi kifejezőképesség fejlesztése
- ♦ a tanulás tanítása, pályaorientáció
- ♦ nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- ♦ cselekvéses, multiszenzoros tapasztalatszerzés támogatása
- ♦ verbális kommunikáció fejlesztése
- ♦ a képi gondolkodás és az intuitív gondolkodás fejlesztése

- ♦ testtudat kialakítása
- ♦ belső feszültség oldása művészeti alkotások bevonásával
- ♦ értékelés saját képességeihez mérten, a számára kijelölt tanulási eredmények mentén

14.2.3 Autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók

Az autizmus spektrumzavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei.

Az autizmus spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és a rugalmas viselkedésszervezés minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanuló legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányossága, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés és -kivitelezés képességének minőségi sérülése, valamint az egyenetlen képességprofil.

Autizmus spektrumzavar minden értelmi szinten előfordul, jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett éppúgy, mint intellektuális képességzavarral (értelmi fogyatékkal) együtt járva.

A családdal és más partnerekkel való szoros partneri együttműködés az autizmusspecifikus ellátás alapja. Fontos, hogy a családtagok és az ellátásban részt vevő szakemberek kölcsönösen informálják egymást a tanuló fejlődésével kapcsolatban, és támogassák egymást a közös célok elérésében.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei, az aktív tanulás támogatása

- ♦ a tanuló egyéni szükségleteinek megértése, figyelembe vétele.
- ♦ fejlődési-viselkedéses-oktatási és kognitív-viselkedéses megközelítést alkalmazó módszertanok egyénre szabott alkalmazása
- ♦ az oktatási környezet egyénre szabott adaptálása
- ♦ az intézmény valamennyi közösségének (munkatársak, szülői közösség, kortárs közösség) informálása az autizmussal kapcsolatos alaptényekről és a támogatás alapvető stratégiáiról.
- ♦ az iskolai élet minden területén szintjén ismertek a támogatás alapvető stratégiái, módszerei
- ♦ az egyéni fejlesztési terv megvalósulását az autizmus spektrum pedagógiája szakirányt végzett gyógypedagógus koordinálja a tanuló és a szülők folyamatos bevonásával
- ♦ a családdal való folyamatos együttműködés

- ♦ a tanuló teljesítményének, erőfeszítésének értékelése, a rendszeres pozitív visszajelzések biztosítása
- ♦ a szociális-kommunikációs nehézségek, a viselkedésszervezés és a gondolkodás sérülésének speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése
- ♦ a tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanultak egész életen át történő megfelelő alkalmazhatósága
- ♦ a tanuló túlterheltségének elkerülése
- ♦ a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása
- ♦ az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos problémamegoldási módszerek tanítása.

Speciális módszerek az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók fejlesztésében

- ♦ a nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligenciaszint és a kommunikációs színvonal alapján történik
- ♦ egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítására.
- ♦ a strukturált környezet alkalmazása
- ♦ információátadás a gyermek megértési szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszerek és médiumok segítségével
- ♦ a tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása

A tanulási környezet szervezési feltételei

Az integráció feltételei az iskola részéről:

- ♦ a speciális módszertanban jártas pedagógus és asszisztens
- ♦ jól előkészített, ütemezett egyéni fejlesztési terv
- ♦ együttműködés a családdal
- ♦ a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatás
- ♦ pedagógus pontosan és konkrétan fogalmazza meg közlendőit
- ♦ több idő biztosítása a hallottak feldolgozására
- ♦ pozitív megerősítés

Az iskolai fejlesztés szakaszai és feladatai

Alsó tagozat:

Óvoda-iskola átmenet

Az átmenetek az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek, tanulók számára különösen nehezek, számukra a változások, újdonságok megértése, elfogadása jelentős stresszt jelent.

Az iskolának meg kell ismernie a gyermek egyéni szükségleteit, és fel kell készülnie a gyermek fogadására.

1-4. évfolyam kiemelt céljai és nevelési-oktatási feladatai

- ♦ a szociális/kommunikációs alapkészségek célzott fejlesztése
- ♦ az autizmusból és a társuló fogyatékoságokból eredő fejlődési elmaradások lehetséges célirányos kompenzálása
- ♦ az ismétlődő, sztereotip, helyzetnek nem megfelelő viselkedés kialakulásának megelőzése, illetve rendezése
- ♦ a fogyatékoságspecifikus vizuális információhordozókkal segített környezet kialakítása, valamint az eszközök használatának elsajátítása, adaptív viselkedési formák, szokások kialakítása.

5-8. évfolyam kiemelt céljai és nevelési-oktatási feladatai

- ♦ tanuló felkészítése a változásokra a család bevonásával
- ♦ saját tanulási ütem és stílus
- ♦ számítógép használatának engedélyezése kézírás helyett
- ♦ hosszabb időkeret biztosítása a feladatok megoldására
- ♦ a képességeket meghaladó feladatok kerülése, sikerélmény biztosítása
- ♦ képességek szinten tartása az önállóság fejlesztésével
- ♦ a szociális-kommunikációs kompetencia fejlesztése
- ♦ énkép, önismeret fejlesztése
- ♦ érzelmek megértésével és kifejezésével kapcsolatos tudás fejlesztése
- ♦ a mindennapi élettel kapcsolatos ismeretek bővítése

14.2.4 Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása a Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása alapján.

Megvalósulás feltételei:

- ♦ osztálytermi környezetben folyó munka
- ♦ egyéni vagy kiscsoportos habilitatív/rehabilitatív tevékenység,

- ♦ esetmegbeszélés,
- ♦ közös tervezés, közös értékelés,
- ♦ tananyag-adaptáció együttes,
- ♦ egyénre szabott tanulási utak.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar a Köznevelési törvény által használt gyűjtőfogalom, a sajátos nevelési igényre (SNI) való jogosultság egyik kategóriája. Ebbe a kategóriába tartoznak a súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságai figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus zavarok, azaz *diszlexia, diszortográfia, diszkalulia, diszgráfia, diszpraxia*, ezek együttjárása esetén a *kevert specifikus tanulási zavarok, hiperaktivitás és figyelemzavar*, valamint a *szocio-adaptív folyamatok zavarai*.

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- ♦ a tanulók általában fáradékonyabbak, a változásokra érzékenyebbek,
- ♦ az átlagnál nehezebben tűrhetnek zajokat, szenzorosan könnyen túlterhelődnek, nehezen viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- ♦ gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- ♦ fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat,
- ♦ fokozottabban igénylik a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatásának alapelvei

- ♦ A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságai, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.
- ♦ Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítőszámonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

- ♦ A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a bármely területen bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaaorientáció folyamatát is.

Mindehhez az iskolai oktatáson, nevelésen belüli feladat

- ♦ a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása,
- ♦ a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- ♦ a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- ♦ a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- ♦ a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

Az alapelvek megvalósítása érdekében feladatunk:

- ♦ az optimális és támogató tanulási környezet kialakítása az előzetesen felmért szükségletek alapján;
- ♦ előzetes tudás felmérése;
- ♦ érdeklődés, motiváció felmérése;
- ♦ énhatékonyság erősítése az osztálytermi és egyéni munkán keresztül is;
- ♦ módszertani sokrétűség megvalósítása;
- ♦ differenciálás megvalósítása:
- ♦ a gyógypedagógus, valamint az adott iskolában különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, szakmailag egymást támogató tevékenysége.

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a szakértői bizottságok részéről.

Olvasási zavar

Az olvasási zavar (diszlexia) esetében kiemelt feladat az osztályfoknak megfelelő értő olvasás készségének kialakításával az olvasóvá válás elősegítése.

Fő célkitűzések:

- ♦ az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, analízáló-szintetizáló módszerrel;

- ♦ stabil betűismeret, betű-hang megfeleltetés kialakítása;
- ♦ biztos szóolvasás kialakítása mind valódi, mind álszavak esetében;
- ♦ olvasás fluenciájának/gördülékenységének elősegítése;
- ♦ az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt;
- ♦ szövegértési stratégiák kialakítása;
- ♦ a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során;
- ♦ az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel;
- ♦ a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, a tanulás támogatása pl. képekkel, gondolattérképpel, nyomtatott óravázlatokkal, bemutatók rendelkezésre bocsátásával, a szövegek auditív felkínálásával (pl. hangfájlok szerkesztése, hangoskönyvek, optikai karakterfelismerés stb.), gépírással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával;
- ♦ az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- ♦ fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése,
- ♦ verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése,
- ♦ modalitásspecifikus integráció fejlesztése,
- ♦ különböző észlelési funkciók fejlesztése.

Íráskép zavara

Az íráskép (írásbeli kifejezés) zavara (diszgráfia) esetében kiemelt feladat az osztályfoknak megfelelő íráskészség kialakítása, annak elősegítése, hogy a tanuló képes legyen használni az írott nyelvet (akár folyóírás, akár nyomtatott írás, akár gépírás verziókban) a kommunikáció, ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

Fő célkitűzések:

- ♦ az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló íráskivitelezés);
- ♦ a különböző írásformák tanulói képességeihez, szükségletekhez és preferenciákhoz illesztése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- ♦ eszköz (ceruza, ceruzafogó) helyes használata;
- ♦ megfelelő testtartás kialakítása az írás során;
- ♦ a mozgáskoordináció fejlesztése;
- ♦ a testséma biztonságának kialakítása, a szenzomotoros integráció fejlesztése;

- ♦ a vizuomotoros koordináció/szem-kézmozgás összerendezettségének fejlesztése;
- ♦ célirányos mozgások fejlesztése, különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, praxiára/célirányos mozgások kivitelezésére;
- ♦ a ritmus, a nyomás és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése;
- ♦ a végrehajtó működés fejlesztése, különös tekintettel a motoros output optimalizálására.

Helyesírás zavara

A helyesírás zavara (diszortográfia) esetében kiemelt feladat az írott nyelv ortográfiájának/helyesírásának tudatosítása, lehetőség szerint a fluens/gördülékeny íráskészség elérése, az önellenőrzés különböző módjainak (pl. infokommunikációs technológia, helyesírás-ellenőrző és -javító szoftver) készségszintű elsajátíttatása.

Fő célkitűzések:

- ♦ a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása;
- ♦ a fő helyesírási szabályok begyakoroltatása (a kivételek megtanulásának mellőzésével), analógiás stratégiahasználat kialakítása;
- ♦ önellenőrzés rögzítése;
- ♦ a diszlexia reedukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- ♦ fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése;
- ♦ beszédpercepció fejlesztése;
- ♦ verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése;
- ♦ modalitás-specifikus integráció fejlesztése;
- ♦ hang-betű megfeleltetés fejlesztése.

Számolási zavar

A számolási zavar (diszkalkulia) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló az osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.

Fő célkitűzések:

- ♦ a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése;
- ♦ matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása;
- ♦ a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása;

- ♦ a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés;
- ♦ segítő, kompenzáló eszközök használatának lehetővé tétele;
- ♦ a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása;
- ♦ a matematikai gondolkodás és érvelés (kérdésfeltevések, szóbeli kifejezés, érvelés, divergens, ill. konvergens gondolkodás, problémamegoldó gondolkodás, problémamodellezés, algoritmikus gondolkodás) fejlesztése;

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- ♦ a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése;
- ♦ szám- és mennyiségfogalom kialakítása, magasabb szintű matematikai fogalmak kialakítása, alkalmazása, a mindennapi élethelyzetek problémamegoldásának segítése, fejlesztése;
- ♦ a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése;
- ♦ a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése;
- ♦ az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar

A figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló a figyelmi, aktivitási és impulzivitási nehézségei ellenére elsajátítsa az osztályfokának megfelelő ismereteket és kompetenciákat minden tantárgy esetében. Cél, hogy az ismeretszerzés és -alkalmazás, a tudásgyarapítás és képességfejlődés osztálytermi és hétköznapi színtereken is megvalósuljon.

Fő célkitűzések:

- ♦ a figyelem- és viselkedésszabályozás egyensúlyának megteremtése személyre szabott támogatással;
- ♦ teammunka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés;
- ♦ a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése;
- ♦ a túlzott viselkedéses aktivitás veszélytelen és nem zavaró levezetésének megteremtése;
- ♦ fokozott egyéni bánásmód;
- ♦ az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése;
- ♦ önbecsülés és pozitív énkép kialakítása;
- ♦ szociális készségek fejlesztése, beilleszkedés elősegítése;

- ♦ feladatkvitelezés idői és téri struktúrájának megtervezése és kvitelezése;
- ♦ dicséret, jutalom, motiválás, sikerélmény biztosítása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- ♦ ADHD esetén a képességfejlesztés kiemelt területe az önszabályozás fejlesztése;
- ♦ a társas szabályok, a mindennapi együttéléshez szükséges normák kialakítása és betartatása;
- ♦ a mindennapi együttéléshez szükséges szociális/társas készségek kialakítása, fejlesztése;
- ♦ a figyelmi működés és a kontrollált viselkedés kialakításának támogatása;
- ♦ speciális figyelemtréning, különösen a tartós figyelemre vonatkozóan;
- ♦ koncentráció fejlesztése;
- ♦ utasításkövetés gyakorlása, fejlesztése;
- ♦ a türelem, késleltetés és gátlás képességének fejlesztése;
- ♦ mozgáskoordináció, biztonságos mozgáskvitelezés fejlesztése, adekvát mozgásos aktivitás biztosítása.

Magatartásszabályozási zavar

A magatartásszabályozási zavar esetében kiemelt feladat a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

Fő célkitűzések:

- ♦ az önszabályozás fejlődésének támogatása pedagógiai eszközökkel;
- ♦ kihívást jelentő viselkedések/viselkedésproblémák csökkentése;
- ♦ adaptív viselkedés, szabálykövetés, szabálytartás kialakulásának támogatása;
- ♦ társas készségek, kapcsolatok fejlesztése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- ♦ düh- és agressziókezelés fejlesztése,
- ♦ érzelemfelismerés és érzelemkifejezés fejlesztése,
- ♦ kommunikáció fejlesztése,
- ♦ konfliktuskezelési képesség, problémamegoldás fejlesztése,
- ♦ figyelmi működés fejlesztése.

Eszközei lehetnek:

1. a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása (napirend)
2. sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása
3. együttműködés a családdal és más szakemberekkel

14.2.5 Érzékszervi (hallási, látási) fogyatékos tanulók

Hallássérült tanulók

Hallássérülésnek nevezzük a hallószerv valamely részének veleszületett vagy szerzett sérülését, illetve fejlődési rendellenességét, amelynek az éptől eltérő hallásteljesítmény lesz a következménye.

A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje nem feltétlenül korrelál életkorával, hallásállapotával.

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. A többségi iskolában történő együttnevelés a szülő/gyógypedagógus/pedagógus közös döntését igényli az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembevételével.

A pedagógiai fejlesztés szempontjából elsődlegesen a hallási funkciók ismerete fontos, de a pedagógusnak tájékozottnak kell lennie

- ♦ a hallássérülés kórokáról, kialakulásának időpontjáról
- ♦ az állapot prognózisjavuló vagy romló tendenciájáról
- ♦ a pedagógiai hallásvizsgálat eredményéről
- ♦ a gyermek intellektuális képességeiről
- ♦ a hallássérülés személyiségre gyakorolt hatásairól.

A hallássérült tanulók tanulásának és tanításának alapelvei, céljai és kiemelt feladatai

A hallássérült személyek egyik legfontosabb információszerzési, illetve kommunikációs eszköze a számítógép, az okoseszközök és ezeken keresztül az internet. Mivel nehézségeik lehetnek az ok-okozati összefüggések felismerésében, ezért szükséges az IKT használata során felmerülő valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetésének oktatása.

Az alsó tagozaton:

1. az önállóság iránti igény fejlesztése elsősorban az önkiszolgálás, a mozgás és tájékozódás terén
2. az érdeklődés felkeltése a környezet, a látható, hallható, tapintható világ megismerése iránt a speciális segédeszközök használatával
3. az érzékszervek használatának tudatosítása

4. az önbizalom, a pozitív énkép alapozása, a látássérülés megértése és elfogadása
5. kapcsolatépítés az ép hallásúakkal, felkészítés az inkluzív közösségbe való beilleszkedésre
6. az egészségvédő viselkedés szokásainak kialakítása, a higiénés tevékenységek elsajátítása, a szem védelme.

A felső tagozaton:

1. az önállóság további fejlesztése a tanulási és a mindennapi élet tevékenységeiben
2. a hallásteljesítménnyel rendelkező tanulók esetében a hallás kihasználását maximálisan segítő speciális segédeszközök használata iránti igény kialakítása
3. az érdeklődés irányítása a hallási képesség szempontjából reális pályaválasztási területek felé
4. a céltudatosság, kitartás kialakítása az önálló tanulás és a pályaorientáció céljából
5. az önfejlesztés igényének kialakítása különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában
6. az önbizalom és az önkritika egyensúlyának megteremtése, reális énkép kialakítása
7. az egészségvédő magatartás szokásainak továbbfejlesztése, az egészséges életmód iránti igény kialakítása
8. az egyéni igényeknek megfelelő közvetlen környezet tudatos át-, illetve kialakításának ismerete.
9. aktív tanulás: megfelelő fizikai környezet megteremtése, a speciális eszközök biztosítása, valamint a hagyományos taneszközök adaptálása és a tanuláshoz szükséges motiváció és pozitív attitűd kialakítása
10. megfelelő mennyiségű időt kell biztosítani
11. érzékeltetés minél több érzékszerven keresztül
12. kiemelt terület a mozgás, ahol kommunikációs hátrányukkal is sikert érhetnek el, hozzájárulhat a belső feszültség levezetéséhez, valamint az egyensúlyproblémák kezeléséhez
13. digitális eszközök magabiztos és etikus használata

A tanulási területek kimeneti tanulási céljai:

- ◆ a beszédértés (jelértés) fejlesztése
- ◆ a szövegértő olvasás fejlesztése
- ◆ konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés, jelkincsfejlesztés
- ◆ a hangzó nyelv használata (egyéni képességeknek megfelelően)
- ◆ az írásbeli kifejezés fejlesztése

Az egyes tanulási területek hangsúlyos, speciális feladatai:

- ◆ spontán beszédhasználat fejlesztése
- ◆ a kapcsolatteremtés nyelvi eszközeinek elsajátítása
- ◆ az önálló szövegértő olvasás fejlesztése az alsó tagozaton
- ◆ a beszélt és az írott nyelv grammatikai rendszerének tudatos felépítése, gyakorlása
- ◆ konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés
- ◆ korszerű idegennyelv-tanítási módszerek alkalmazása
- ◆ kiemelt jelentőségű a szemléltetés minden tantárgy esetében
- ◆ önkifejezési lehetőségek biztosítása művészeteken (elsősorban vizuális kultúra, dráma és tánc) adta lehetőségeken keresztül
- ◆ a tehetségre utaló személyiségjegyek feltárása és gondozása;
- ◆ kiemelten fontos a mentálhigiénés gondozás, a pszichológiai ellátás, különösen a hallásukat a hangos beszéd kialakulása után elvesztett tanulók

Az eredményesség érdekében szükség van a szülők aktív közreműködésére, valamint a szülők és az iskola együttműködésére.

Látássérült tanulók

A látássérülés a látószerv (a szem, a látóideg és/vagy a látásért felelős agykérgi/kéreg alatti területek) sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodóképességét, kihat személyiségének alakulására.

A pedagógiai fejlesztés szempontjából elsődlegesen a látásélesség és a látási funkciók ismerete fontos, de a pedagógusnak tájékozottnak kell lennie

- ◆ a látássérülés kórokáról, kialakulásának időpontjáról
- ◆ a szemészeti állapot prognózisjavuló vagy romló tendenciájáról
- ◆ a pedagógiai látásvizsgálat eredményéről
- ◆ a gyermek intellektuális képességeiről
- ◆ a látássérülés személyiségre gyakorolt hatásairól.

A látássérült tanulók tanulásának és tanításának alapelvei, céljai és kiemelt feladatai:

Az alsó tagozaton:

- ◆ az önállóság iránti igény fejlesztése elsősorban az önkiszolgálás, a mozgás és tájékozódás terén
- ◆ az érdeklődés felkeltése a környezet, a látható, hallható, tapintható világ megismerése iránt a speciális segédeszközök használatával

- ♦ az érzékszervek használatának tudatosítása
- ♦ az önbizalom, a pozitív énkép alapozása, a látássérülés megértése és elfogadása
- ♦ kapcsolatépítés az ép látásúakkal, felkészítés az inkluzív közösségbe való beilleszkedésre
- ♦ az egészségvédő viselkedés szokásainak kialakítása, a higiénés tevékenységek elsajátítása, a szem védelme.

A felső tagozaton:

- ♦ az önállóság további fejlesztése a tanulási és a mindennapi élet tevékenységeiben
- ♦ a látásteljesítménnyel rendelkező tanulók esetében a látás kihasználását maximálisan segítő speciális optikai segédeszközök használata iránti igény kialakítása
- ♦ az érdeklődés irányítása a látóképesség szempontjából reális pályaválasztási területek felé
- ♦ a céltudatosság, kitartás kialakítása az önálló tanulás és a pályaorientáció céljából
- ♦ az önfejlesztés igényének kialakítása különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában
- ♦ az önbizalom és az önkritika egyensúlyának megteremtése, reális énkép kialakítása
- ♦ az egészségvédő magatartás szokásainak továbbfejlesztése, az egészséges életmód iránti igény kialakítása
- ♦ az egyéni igényeknek megfelelő közvetlen környezet tudatos át-, illetve kialakításának ismerete.
- ♦ aktív tanulás: megfelelő fizikai környezet megteremtése, a speciális eszközök biztosítása, valamint a hagyományos taneszközök adaptálása és a tanuláshoz szükséges motiváció és pozitív attitűd kialakítása
- ♦ megfelelő mennyiségű idő biztosítása
- ♦ érzékeltetés minél több érzékszerven keresztül

A tanulási területek kimeneti tanulási céljai:

- ♦ az ismeretanyag elsajátításához indokolt lehet a rövidebb terjedelmű olvasmányok választása de a hosszabb művek esetében a hangos/digitális könyvek olvasása is megvalósítható

- ♦ az írás tanításánál törekedni kell az áttekinthető, rendezett, olvasható írásképre, amelyet a tanuló saját adottságainak megfelelő betűméretben és taneszközökkel teljesít
- ♦ többletidő biztosítása szükséges a helyesírási szótárak, lexikonok, a könyvtárak használatának megtanítására, az egyéni szükséglet szerint alkalmazott olvasókészülék, nagyító használatának begyakorlására
- ♦ kiemelt feladat a gyengénlátó, aliglátó tanulók segítése a metakommunikáció értelmezésében, önálló alkalmazásában.
- ♦ dramatizálás (a játékbátorság növelése, a közönség előtti megszólalás lehetőségének biztosítása)
- ♦ speciális szemléltetés és segédeszközök biztosítása
- ♦ interneten történő információgyűjtés során szükség esetén optikai segédeszköz, speciális képernyőnagyító, olvasó szoftver alkalmazása
- ♦ A teljes látást igénylő jelenségek megismertetése csak az ismeret szintjén szükséges (egyres fizikai, kémiai, biológiai jelenségek, pl. fénytan).
- ♦ minél több közvetlen tapasztalatot biztosítása a természeti, társadalmi valóságról
- ♦ fokozott látásvédelem a kísérletek során
- ♦ kommunikációs készség kialakítása az idegen nyelv használatában
- ♦ a hallási figyelem és az emlékezet fejlesztése
- ♦ a hangsúly a térbeli plasztikus megjelenítésre
- ♦ a képernyő adaptálása vagy speciális képernyőnagyító, olvasó programok alkalmazása szükséges
- ♦ balesetmentes szerszámhasználatra, a látássérült emberek életvitelét segítő speciális eszközök használata
- ♦ a mozgásbiztonság kialakítása a mozgás-látás koordinációjának fejlesztése, a tájékozódó képesség fejlesztése.

15. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

- ♦ A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája a hagyományos pedagógiai módszerek mellett a kooperációra, együttműködésre épülő tanulásszervezési módok alkalmazásával is igyekszik a XXI. századi kihívásokra felkészíteni a fiatalokat. Arra ösztönözzük a pedagógusokat, hogy a tanórákon minél szélesebb körben tegyék lehetővé a tanulók számára a problémamegoldó, együttműködési készségeket fejlesztő technikák megismerését, azok használatát.
- ♦ A tanórákon használjuk és kihasználjuk az intézményi infrastruktúra által

biztosított eszközöket.

- ◆ Egyes témakörök feldolgozása projektmódszerek szerint történik, melynek produktumait a résztvevők rendszeresen kiállítják, vagy adott esetben az iskola közösségi felületein megjelenítik.
- ◆ Bizonyos témák feldolgozására projektnap keretében kerül sor (pl.: környezetvédelem, egészséges életmódra nevelés stb.).
- ◆ Az Oktatási Hivatal által meghirdetett témahetekhez az éves munkatervünk alapján csatlakozunk.

16. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

A házi feladatok mennyiségénél figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat, az egyéb leterheltséget, az egyén terhelhetőségét. A házi feladatot a pedagógusok az iskola honlapján megjelentetik, így a hiányzó tanulók, valamint a szülők is naprakészen követhetik az iskolában folyó munkát.

17. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A magasabb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló a szakminiszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanuló év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.

Ha a tanuló a tanév végén bármely tantárgyból elégtelen értékelést szerzett, a nevelőtestület döntése esetén javítóvizsgát köteles tenni.

18. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program olvasható az iskola hivatalos honlapján, továbbá egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyeken olvasható:

- ◆ az iskola fenntartójának honlapján,
- ◆ az iskola igazgatójánál,

- ◆ az iskola igazgatóhelyetteseinél,
- ◆ az Oktatási Hivatal oldalán (KIR),
- ◆ a KRÉTA rendszerben.

19. A pedagógiai program érvényességi ideje

- ◆ Az intézmény ezen pedagógiai programja 2026. szeptember 1-jétől hatályos, érvényességi ideje határozatlan időre szól.

III. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

NYILATKOZAT

A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája Nevelőtestülete képviselőtében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület a 2026. augusztus 31. napján megtartott értekezletén a Pedagógiai programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

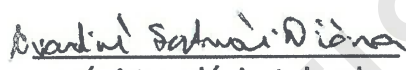
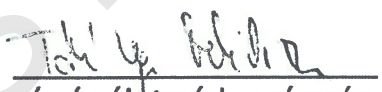
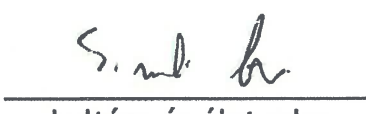
Budapest, 2026. augusztus 31.

a nevelőtestület nevében

NYILATKOZAT

A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája szakmai munkaközösségei képviselőtében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösségek a Pedagógiai program - adott szakterületét érintő kérdéseiben - véleményezési jogát gyakorolták.

Budapest, 202. augusztus 31.

 egyéni tanulási utak mkv. mozgás és életmód, egészség mkv. kultúra és élet mkv.

természettudomány és logika mkv.

módszertani innováció, mérés-értékelés mkv.

NYILATKOZAT

A Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája Pedagógiai programját az Nkt. 26.§ (1) bekezdés i) pontja alapján jóváhagyom.

Budapest, 2026. augusztus 31.

igazgató

NYILATKOZAT

A fenntartó képviselőtében a Baptista Szeretetszolgálat Pannónia Általános Iskolája Pedagógiai programhoz az Nkt. 26. § (1) bekezdése és a 36/2026. (07.29.) fenntartói határozat alapján egyetértésemet adom.

Budapest, 2026. augusztus 31.

fenntartó

MELLÉKLET

A tanulmányok alatti vizsgák témakörei, követelményei tantárgyanként

Angol:

1. Évfolyam:

- *Beszédértés:* Alapvető tanári utasítások végrehajtása. A tanult témakörben előforduló szavak megértése.
- *Beszédkésztség:* A tanult témakörben előforduló dolgok megnevezése. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdésekre válaszadás egy szóval.
- *Olvasás:* A tanult tárgyképek felismerése.

2. Évfolyam:

- *Beszédértés:* Alapvető tanári utasítások végrehajtása. A tanult témakörökben előforduló szavak megértése.
- *Beszédkésztség:* A tanult témakörökben előforduló dolgok megnevezése. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdésekre válaszadás egy szóval.
- *Olvasás:* Tanult szavak és tárgyképek párosítása.

3. Évfolyam:

- *Beszédértés:* Alapvető tanári utasítások végrehajtása. A tanult témakörökben előforduló szavak megértése. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdések megértése.
- *Beszédkésztség:* ABC ismerete, névbetűzés. A tanult témakörökben előforduló dolgok megnevezése. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdésekre válaszadás egy szóval vagy hiányos mondattal.
- *Olvasás:* Tanult szavak és tárgyképek párosítása. Tanult szóképek hangos olvasása. Tanult szavak írott alakjának felismerése. Tanult szavak hangos olvasása.

4. Évfolyam:

- *Beszédértés:* Alapvető tanári utasítások végrehajtása. A tanult témakörökben előforduló szavak megértése. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdések megértése.
- *Beszédkésztség:* ABC ismerete, névbetűzés. A tanult témakörökben előforduló dolgok megnevezése. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdésekre válaszadás egy szóval vagy hiányos/egyszerű mondattal.
- *Olvasás:* Tanult szavak írott alakjának felismerése. Ismert nyelvi elemeket tartalmazó rövid szöveg, az angol helyes ejtés normáihoz igazodó felolvasása, megértése.

5. Évfolyam:

- *Beszédértés:* Ismert nyelvi eszközökkel kifejezett utasítások megértése és azokra reagálás. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdések megértése.
- *Beszédkésztség:* A tanult témakörökben előforduló dolgok megnevezése. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdésekre válaszadás egyszerű mondattal. Tanult nyelvi minta alapján egyszerű párbeszédben való részvétel.
- *Olvasás:* Tanult szavak írott alakjának felismerése. Ismert nyelvi elemeket tartalmazó rövid szöveg, az angol helyes ejtés normáihoz igazodó felolvasása, megértése.

6. Évfolyam:

- *Beszédértés:* Ismert nyelvi eszközökkel kifejezett utasítások megértése és azokra reagálás. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdések megértése.
- *Beszédképesség:* A tanult témakörökben előforduló dolgok megnevezése. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdésekre válaszadás egyszerű mondattal. Tanult nyelvi minta alapján egyszerű párbeszédben való részvétel.
- *Olvasás:* Tanult szavak írott alakjának felismerése. Ismert nyelvi elemeket tartalmazó rövid szöveg, az angol helyes ejtés normáihoz igazodó felolvasása, megértése.

7. Évfolyam:

- *Beszédértés:* Ismert szavak, beszédfordulatok megértése, melyek a tanuló személyére, családjára, közvetlen környezetére vonatkoznak. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdések, közlések megértése.
- *Beszédképesség:* A tanult témakörökben előforduló dolgok megnevezése. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdésekre válaszadás egyszerű mondattal. Tanult nyelvi minta alapján egyszerű párbeszédben való részvétel.
- *Olvasás:* Tanult szavak írott alakjának felismerése. Ismert nyelvi elemeket tartalmazó rövid szöveg, az angol helyes ejtés normáihoz igazodó felolvasása, megértése.

8. Évfolyam:

- *Beszédértés:* Ismert szavak, beszédfordulatok megértése, melyek a tanuló személyére, családjára, közvetlen környezetére vonatkoznak. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdések, közlések megértése.
- *Beszédképesség:* A tanult témakörökben előforduló dolgok megnevezése. Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdésekre válaszadás egyszerű mondattal. Tanult nyelvi minta alapján egyszerű párbeszédben való részvétel.
- *Olvasás:* Tanult szavak írott alakjának felismerése. Ismert nyelvi elemeket tartalmazó rövid szöveg, az angol helyes ejtés normáihoz igazodó felolvasása, megértése.

Állampolgári ismeretek:

8. évfolyam:

- *Család:* a családi szocializáció jellemzői; a hagyományos családmódel. Értelmezi a család, mint a társadalom alapvető intézményének szerepét és jellemzőit. A család gazdálkodása és pénzügyei családi költségvetés alapvető elemeinek megismerése, értelmezése, a következtetések megfogalmazása. Családi háztartás; bevételek, kiadások; a család fogyasztási szokásai.
- *Településünk, lakóhelyünk megismerése.* A település, lakóhely alapvető jellemzői. A település történetének sajátosságai. A lakóhely kulturális értékei. A településen működő intézmények és szervezetek.
- *Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségek.* A honvédelem szerepének, lehetőségeinek, feladatainak megismerése. A nemzetállamok helye, szerepe és fontossága a globális világban. Népek, nemzetiségek megismerése Magyarországon és a Kárpát-medencében. Nemzetfogalom, nemzeti identitás, nemzetállam.
- *A magyar állam alapvető intézményei; az állam szerepe a gazdaságban.* A magyar állam alapvető intézményei: köztársasági elnök, Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság. Az igazságszolgáltatás funkciója és jellemzői. A bíróságok és az ügyészségek. Az ügyvéd tevékenysége és szerepe. Az állam szerepe a gazdaságban.

- Mindennapi ügyintézés, felkészülés a felnőttkori szerepekre. A mindennapi ügyintézés területei. Az állampolgár hivatali ügyintézése, az elektronikus ügyintézés. A diákmunka jogi feltételeinek, speciális jellemzőinek ismerete.
- A fogyasztóvédelem alapjai. Fogyasztóvédelem: fogyasztói jogok; tudatos fogyasztó.
- A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és a szociális ellátás. A szociális ellátórendszer feladatai, szerepe a társadalomban. A közfeladatot ellátó személyek (pl. pedagógusok, orvosok, mentők) feladatai, kiemelt társadalmi szerepe. A köznevelési, az egészségügyi és a szociális intézmények jellemzői.

Biológia:

7. évfolyam:

- A tanuló példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit.
- Tudja bemutatni az egyes életközösségek szerkezetét, térbeli elrendeződésük hasonlóságait és különbségeit.
- Tudjon különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között.
- Legyen tisztában a fejlődéstörténeti rendszer alapjaival.
- Ismerje az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait.
- Ismerje fel a tanuló a tanult élőlényeket kép, vagy rajz alapján és tudja legjellemzőbb tulajdonságaikat, életmódját.
- Tudja a tanult élőlényeket az élőhelyüknek megfelelő kontinensen elhelyezni.
- Tudjon minden tanult életközösségben legalább egy táplálékláncot készíteni.
- Ismerje a nevezetes szélességi köröket és az általuk határolt éghajlati öveket.
- Tudjon különbséget tenni az éghajlati övek és az éghajlati területek között, és jellemezni azokat.
- Legyen tisztában az alapvető környezetvédelmi fogalmakkal és a környezetszennyezés megelőzésének módjával.
- Mondjanak egy – két példát a különböző életközösségek élőlényeinek testfelépítése és környezete közötti összefüggésekre.
- Ismerje alapfokon a földrészek, óceánok legjellegzetesebb növény – és állatfajait.
- Néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek éghajlati övezetei, kialakult talajtípusai és az ott élő növényvilág közötti kapcsolatokat.
- Felismeri az élőlények közötti táplálkozási kapcsolatokat, táplálkozási piramist szerkeszt.

8. évfolyam:

- A tanuló ismerje az emberi test szerveződési szintjeit, azok egymáshoz való viszonyát, és a szervezetben betöltött szerepüket.
- Tudja felsorolni a sejt részeit, az emberi szövet típusokat, azok jellemzőit, és a szervezetben betöltött szerepüket.
- Tudja felsorolni az egyes életműködések szervrendszereinek fő részeit, és ismerjék ezek működésének lényegét.
- Ismerje a mozgás szervrendszerének részeit, a csontok típusait, izomtípusokat, csontkapcsolódásukat (rajz).
- Ismerje a bőr részeit, a leggyakoribb kamaszkori elváltozásait és tennivalóit.
- Ismerje a tápanyag típusokat, az egészséges táplálkozásban betöltött szerepüket, az emésztés folyamatát.
- Legyen tisztában a légzés, a keringés, a kiválasztás szervrendszerének fő részeivel, és azok működésével.
- Tudja felsorolni az idegrendszer részeit, ismerjék szabályozó szerepét.
- Ismerje a nemi szervek felépítését és működését.
- Legyen tisztában a méhen belüli és méhen kívüli fejlődési szakaszokkal.

Digitális kultúra:

3. évfolyam:

- a digitális világ körülöttünk: közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, ismeri a balesetvédelmi előírásokat
- a digitális eszközök használata: ismeri a számítógép kezdő képernyőjének felületét eligazodik rajta
- alkotás a digitális eszközökkel: képes létrehozni rajzot vagy szöveget
- információszerezés az e világban: ismeri egy internet böngésző kezdőképernyőjén eligazodik rajta
- védekezés a digitális világ veszélyei ellen: ismeri a mobil eszközök alkalmazásának előnyeit néhány veszélyét
- robotika és a kódolás alapjai: egy adott mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont

4. évfolyam:

- teljesíti a korábbi évfolyam minimum elvárásait
- a digitális világ körülöttünk: ismeri a baleset és egészségvédelmi előírásokat, ismer néhány kisiskolások részére készített portált információforrást
- a digitális eszközök használata: a tanult billentyűket ismeri használja
- alkotás digitális eszközökkel: képes elmenteni rajzot vagy szöveget
- információ szerzés az e világban: ismeri az iskolához kapcsolódó internetes oldalak felületét eligazodik rajtuk, belép a levelezőjébe
- védekezés a digitális világ veszélyei ellen: ismeri a személyes adat fogalmát, ismer példát az e világ veszélyeivel kapcsolatban, ismeri a mobil eszközök alkalmazásának előnyeit etikai vonatkozásait
- a robotika és a kódolás alapjai: egy adott mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont értelmezi a lépések sorrendjét

5. évfolyam:

- teljesíti a korábbi évfolyamok minimum elvárásait
- algoritmizálás és blokkprogramozás és robotika: egyszerű algoritmusokat készít, a blokkprogramozás alapvető építőelemeit ismeri
- online kommunikáció: ismeri az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, képes elektronikus üzenetet küldeni és fogadni
- szövegszerkesztés: önállóan hoz létre szöveges dokumentumokat, alapvető formázásokat ismeri (karakter bekezdés oldal)
- bemutató készítés: képes képet a szövegbe illeszteni
- az információs társadalom, e világ: ismeri a digitális környezet etikai problémáit, képes az interneten céljainak megfelelően keresni
- a digitális eszközök használata: célszerűen válaszol a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül

6. évfolyam:

- teljesíti a korábbi évfolyamok minimum elvárásait
- algoritmizálás és blokkprogramozás, robotika: egyszerű algoritmusokat elemzést készít, ismeri a kódolás eszközeit, mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben
- online kommunikáció: ismeri használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat
- bemutató készítés: egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre multimédiás dokumentumot, a készítés során figyel a formázásra, azokat tudatosan alkalmazza, ismeri az etikus hivatkozásokat
- multimédiás elemek készítése: digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet hangot videót

- az információs társadalom, e világ: ismeri a digitális környezet az e világ etikai problémáit
- a digitális eszközök használata: önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét

7. évfolyam:

- teljesíti a korábbi évfolyamok minimum elvárásait
- algoritmizálás és blokk programozás, robotika: megkülönbözteti és használja az elemi adatokat, ismeri a blokkprogramozás alapvető építőelemeit, szekvenciát alkalmaz, tudatosan vezérel mozgásokat feladat alapján
- táblázatkezelés: a táblázat kezelő felületét ismeri, a beírt adatokat képes formázni, egyszerű függvényeket használ a táblázatkezelő programban
- az információs társadalom, e világ: ismeri az információkeresés technikáját, ismeri a védekezési lehetőségeket az internetes zaklatás különböző formái ellen
- a digitális eszközök használata: tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában

8. évfolyam:

- teljesíti a korábbi évfolyamok minimum elvárásait
- algoritmizálás és blokk programozás, robotika: ismeri és használja a blokk programozás építőelemeit a probléma megoldásához, szekvenciát és ciklust is képes alkalmazni, mozgásokat vezérel a tanult blokk programozási nyelven
- online kommunikáció: tisztában van a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket önállóan tudja kezelni az operációs rendszer mappáit fájljait és felhőszolgáltatásokat
- szövegszerkesztés: a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy multimédiás dokumentum szerkezetét
- bemutató készítés: képes belső és külső hivatkozásokat használni
- multimédiás elemek készítése: képes egyszerű képkorrekcióra
- táblázatkezelés: cella hivatkozásokat matematikai tudásának megfelelő képleteket egyszerű függvényeket használ
- az információs társadalom, e világ: tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel védekezik ellenük
- a digitális eszközök használata: tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó alkalmazások használatában, az informatikai eszközöket önállóan használja

Etika:

1. évfolyam:

Ismerje: családi eseményeket, a tiszteletteljes, és sértő közlési módokat, a nemzeti és vallási ünnepeket

Tudjon: önkormánytolt végezni, felismerni, és megnevezni a szűkebb és a tágabb családtagjait, érdeklődésének, és tudásának megfelelő feladatot vállalni a közös munkában, lakóhelyéhez kapcsolódó alapvető kulturális, és természeti értékeket felsorolni.

2. évfolyam:

Ismerje: az egészséges életmód alapelemeit, az állami, vallási, nemzeti ünnepeket, az együttélés szabályait

Tudjon: a hiányosságokon javítani, a kitűzött célokat teljesíteni, kapcsolatokat kialakítani, ápolni a kortársaival, gondoskodni az állatokról, növényekről

3. évfolyam:

Ismerje: az önuralom fejlesztésének módjait, a családi szokások jelentőségét, állami, egyházi, nemzeti ünnepkörök jelentőségét

Tudjon: a gyermekek, felnőttek feladatairól családon belül, értelmezni a „jó”, és a „rossz”, a helyes és a helytelen közötti különbségeket, saját testi tulajdonságait, főbb személyiség jegyeit azonosítani

4. évfolyam:

Ismerje: az érzelmek kezelésének módjait, lakóhelye és a nemzet legfőbb természeti, művészeti értékeit, a virtuális térben való viselkedés biztonsági szabályait

Tudjon: a hiányosságokon javítani, megkülönböztetni a sértő, és a tiszteletteljes közlési módokat, hogy a tanulás jog és kötelesség

5. évfolyam:

Képes beszélgetésben együttműködően részt venni a következő témákban:

- önismeret (Ki milyennek lát? Milyennek látom magamat? Milyen tulajdonságaimon szeretnék változtatni?)
- egészség, betegség (Hogyan kerülhet veszélybe az egészség? Én egészségesen élek? Vannak olyan szokásaim, amiken jó lenne változtatni?)
- szeretet (Mit jelent a szeretet? Miért kell szeretnem magam? Meg tudok bocsájtani, ha megbántanak?)
- szabályok a mindennapokban, és a közösségben (Kellenek-e szabályok? Milyen szabályokkal találkozunk a mindennapokban?)

6. évfolyam:

- baráti kapcsolatok (Lehetnek-e a barátoknak titkaik egymás előtt? Mit jelent az, hogy őszinték vagyunk valakihez?)
- konfliktusok a csoportban (Milyen problémák fordulhatnak elő a csoportban? Hogyan lehetne ezeket megoldani?)
- virtuális közösségek (Milyen előnyei, hátrányai vannak?)
- enyém, tied, mienk (Mit tekinthetek saját tulajdonomnak? Lehet e közös tulajdonom másokkal?)

7. évfolyam:

- Ki vagyok én, és mi vezérli a tetteimet?
- egyén és a közösség (Milyen csoportokhoz tartozom? Melyik csoporthoz mennyire kötődöm?)
- párkapcsolat, és szerelem (Miért nehéz kamasznak lenni? Miért fontos a bizalom a párkapcsolatban? Milyen családot, és milyen otthon szeretnék?)

8. évfolyam:

Legyen képes a tanult fogalmakat értelmezni: jólét-jóllét, létminimum, siker, kudarc, stressz, függőség, média, előítélet, etika.

Legyen képes együttműködni, kommunikálni a következő témákban: boldogulás, nemzeti öntudat, felelősségtudat, társadalmi normák, jogok, kötelességek, erkölcsi értékek, hit, az élet védelme

Ének-zene:

1. évfolyam:

- emlékezetből énekeljen legalább 10 gyermekdalt, csoportosan, vagy önállóan
- dalok ritmusának megszólaltatása segítséggel
- ritmusértékek felismerése
- egyszerű ritmushangszerek használata

- lá-szó-mi-dó

2. évfolyam:

- emlékezetből énekeljen legalább 10 gyermekdalt
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát
- dallamhangok, szolmizációs hangok ismerete
- ünnepekhez kapcsolódó dalok ismerete
- ismerje fel a zongora hangját
- ismerje a dalok játékait

3. évfolyam:

- emlékezetből énekeljen legalább 15 tanult dalt
- ismerje a tanult dalokhoz kapcsolódó tánc lépéseket
- tanult ritmusértékek felismerése, megszólaltatása, leírása kottaképről
- dallamhangok, szolmizációs hangok ismerete
- tanult ritmusértékek elhelyezése a kettes ütemben
- vonós, és fúvós hangszerek hangszínének megkülönböztetése hangzás alapján

4. évfolyam:

- ismerjen legalább 15 népdalt
- tudja megnevezni a jeles napokat (karácsony, farsang, húsvét), és a hozzájuk kapcsolódó dalokat
- ismerje a szolmizációs neveket, kézjeleket
- dó-lá-szó-mi-ré-dó-lá-szó hangok ismerete a kottában
- tudjon egyszerű kottát írni, olvasni
- tanult ritmusértékek önálló elhelyezése a négyes ütemben
- tudja megkülönböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól

5. évfolyam:

- tanórán tanult dalok, dallamok éneklése
- Himnusz éneklése emlékezetből
- a régi, és új stílusú népdalok jellemzői
- régi stílusú népdalok éneklése
- új stílusú népdalok éneklése
- a tanult hangszerek hangjának felismerése
- népi hangszerek és a népi zenekar felismerése hallás után
- alapvető ismeretek zeneszerzőkről, zeneművekről

6. évfolyam:

- a tanult dalok, dallamok éneklése
- a Szózat, Himnusz éneklése emlékezetből
- új stílusú népdalok éneklése alkalmazkodó ritmussal
- ötfokú, hétfokú dallamok éneklése szolmizálva
- tájékozódás a kottában
- szimfonikus zenekar hangszereinek ismerete

7. évfolyam:

- a tanult dalok, dallamok éneklése emlékezetből
- a Szózat, Himnusz éneklése emlékezetből
- a tanult ritmusképletek hangoztatása
- Verbunkos dallamok éneklése, felismerése hallás után
- a többször hallgatott zeneművek felismerése hallás után

- elemi ismeretek a tanult zenetörténeti korszakok jellegzetes stílusjegyeiről, zeneszerzőkről, műfajokról
- alapvető ismeretek a néphagyományokról, szokásokról
- cimbalom, lant, orgona, szaxofon hangszínének felismerése
- a zenei korszakból kiválasztott zeneművek közül 3-4 alkotás ismerete

8. évfolyam:

- a tanult dalok, dallamok éneklése emlékezetből, bővítése 10-15 új dallal
- a Szózat, Himnusz éneklése emlékezetből
- a tanult ritmusképletek hangoztatása, könnyű dallamok, és ritmusok írása, olvasása
- elemi ismeretek a tanult zenetörténeti korszakok jellegzetes stílusjegyeiről, zeneszerzőkről, műfajokról. A 19-20.századi zene stílusjegyei, műfajainak felsorolása
- alapvető ismeretek a néphagyományokról, szokásokról, és az ehhez kapcsolódó dalanyag jellegzetességeiről
- populáris zenei jellemzők, szöveg, dallam, ritmika

Fizika:

7. évfolyam:

1. Az anyag néhány tulajdonsága; kölcsönhatások:

- ismerje az anyag belső szerkezetét és felépítését a három halmazállapotban
- ismerjen néhány mondatot az anyag részecskéi között fellépő vonzásról az anyag néhány mérhető tulajdonsága, jele, mértékegységei, átváltások(hosszúság, idő, hőmérséklet, felszín, térfogat, idő)
- mondjon pár mondatot az alábbi kölcsönhatásokról: termikus, mágneses, mechanikai, gravitációs

2. A testek mozgása

- mondjon pár mondatot a vonatkoztatási- , és a koordináta –rendszerről
- ismertesse az alábbi fogalmakat: pálya, út, elmozdulás, sebesség, egyenes vonalú egyenletes mozgás
- a változó mozgás; átlagsebesség és a pillanatnyi sebesség
- az egyenletesen változó mozgás; a gyorsulás és a szabadon eső test mozgása
- néhány egyszerű számítási feladat megoldása az egyenletes és a változó mozgás kiszámítására

3. A dinamika alapjai

- Ismertesse a tehetetlenség törvényét
- ismerje a tömeg fogalmát és a tömegmérés módszereit
- mi a sűrűség meghatározása, jele, mértékegységei, kiszámítása erőhatás, erő fogalma; az erő ábrázolása (támadáspont, hatásvonal)
- a legismertebb erőfajták (gravitációs-, tartó-, rugalmas-, súlyerő) és ábrázolásuk; mi a súlytalanság
- az erő mérése; erő-ellenerő; Newton II. és III. törvénye; több erőhatás együttes eredménye
- a súrlódási és a közegellenállási erő; mikor nagyobb
- mi a munkavégzés és mi a munka; a munka jele, mértékegysége, kiszámítása
- ismerje az egyszerű gépeket és a hétköznapi alkalmazásukat
- néhány egyszerű számítási feladat megoldása a sűrűség kiszámítására

4. Hőtan

- Az anyag három halmazállapota és a halmazállapotok közötti változások
- Termikus kölcsönhatás
- Csapadékok fajtái
- Hőterjedés módjai az anyag különböző halmazállapotaiban (példákkal)

- A hőtágulás módjai az anyag különböző halmazállapotaiban (példákkal)

8. évfolyam:

1. A nyomás:

- a nyomás fogalma, jele, mértékegysége, kiszámítása
- a nyomás növelése és csökkentése a gyakorlatban
- a folyadékok nyomása; Pascal törvénye
- a gázok nyomása, a légnyomás; a nyomáskülönbségen alapuló eszközök közlekedőedények, hajszálcsovek (gyakorlati alkalmazás is)
- a felhajtóerő; Arkhimédész törvénye
- a testek úszása, lebegése és elmerülése néhány egyszerű számítási feladat megoldása a nyomás kiszámítására (szilárd testek, és folyadékok esetében is!)

2. Elektromos alapjelenségek:

- anyagszerkezet, az atom felépítése
- a test elektromos állapota és fajtái; elektromos töltés
- vezetők és szigetelők; az elektromos áram fogalma
- áramerősség fogalma, jele, kiszámítása, mértékegysége, mérési lehetőségei
- elektromos áramkör részei; rajzolj egy egyszerű áramkört
- feszültség fogalma, jele, kiszámítása, mértékegysége; mérési lehetőségei
- fogyasztók soros és párhuzamos kapcsolása
- elektromos ellenállás fogalma, jele, kiszámítása, mértékegysége; Ohm törvénye
- egyszerű számítási feladatok megoldása a feszültség, áramerősség, és az ellenállás kiszámítására

3. Elektromos áram hatásai

- Vezetékek elektromos ellenállása; mitől és hogyan függ?
- az elektromos munka fogalma, jele, kiszámítása, mértékegysége
- az elektromos teljesítmény fogalma, jele, kiszámítása, mértékegysége
- az elektromos áram hatásai a gyakorlatban
- az egyenáram és a váltakozó áram fogalma
- egyszerű számítási feladatok megoldása az elektromos munka és teljesítmény kiszámítására; mérőműszer leolvasása
- több fogyasztó az áramkörben, soros és párhuzamos kapcsolás

4. Az elektromágneses indukció

- Indukált áram előállítása; Lenz törvénye
- a váltakozó áram előállítása; a váltakozó áram hatásai a hétköznapi életben
- a transzformátor felépítése, működési elve; energiamegmaradás a transzformátornál
- az elektromos távvezetékrendszer felépítése; az áram útja az erőműtől a fogyasztóig, erőművek Magyarországon
- a váltakozó áram hatásainak a gyakorlati alkalmazása (olvadóbiztosíték, elektromágnes, elektromos csengő, automata biztosíték, izzólámpa)

5. Fénytan + csillagászat

- fényforrás fogalma, csoportosítása; a fény terjedése (irány, sebesség)
- a fény visszaverődésével és a fény törésével kapcsolatos jelenségek, törvények
- a síktükörben látható kép keletkezése és tulajdonságai
- a gömbtükörök nevezetes elemei; homorú és domború gömbtükörökben látható kép keletkezése, tulajdonságai, és gyakorlati alkalmazása
- Világképek; a Naprendszer felépítése (bolygók, holdak, üstökösök, meteorok)
- A csillagok (kiemelten a Nap) élete, jövője (pl. fekete lyuk)
- Az Univerzum keletkezése, várható jövője

Földrajz:

7. évfolyam:

- Az általános fogalmak jellemző tartalmi jegyeinek ismerete, valamint képesség arra, hogy felismerjék azokat a valóságban, vagy képeken, ábrákon, térképen
- Megismeri hazánk legalapvetőbb természet – és társadalomföldrajzi jellemzőit
- Képesség a természetföldrajzi környezetben való tájékozódásra, a természeti és társadalmi-gazdasági jellemzők közötti kapcsolat felismerésére
- Digitális eszközök segítségével bemutatja szűkebb és tágabb környezetének földrajzi jellemzőit
- Készség a szakkifejezések használata, adatértelmezés és feldolgozás kérdésében, problémák felismerése és megoldása, általános törvényszerűségek felismerése terén.
- Képesség abban, hogy felismerjék és megmutassák a topográfiai fogalmakat különféle térképen, bejelöljék körvonalas térképbe, megfogalmazzák tényleges és viszonylagos földrajzi fekvésüket.
- Elérendő cél: a térkép jelkulcsának készség szinten való, komplex logikus alkalmazása / ok – okozati összefüggések felismerése / legyenek képesek bármely térképről tartalomszerűen olvasni.

8. évfolyam:

- Ismerje a kontinensek fő természetföldrajzi vonásait. Tudja ezeket a fekvés, felszín, kialakulás és a földrajzi övezetesség összefüggésrendszerében vizsgálni.
- Tudja értelmezni az egyes földrészek, tájak, országok természeti és társadalmi jellemzőinek összefüggéseit, kölcsönhatásait.
- Ismerje a kontinensek, tipikus tájak és országok regionális sajátosságait, a közöttük lévő hasonlóságokat, különbségeket, kapcsolati rendszerét.
- Ismerjen a tanult térségben környezetkárosító folyamatokat, tevékenységeket és az elhárításukra (megelőzésükre) tett intézkedéseket.
- Tudja használni a térképet információszerzésre a szemléleti – és tanári segítséggel – az okfejtő térképolvasás szintjén.
- Mutassa meg (jelölje be a kontúrtérképen) a tanult topográfiai fogalmakat, kapcsolja hozzájuk a jellemző földrajzi tartalmukat.
- Készség a szakkifejezések használata, adatértelmezés és feldolgozás kérdésében, problémák felismerése és megoldása, általános törvényszerűségek felismerése terén.
- Képesség abban, hogy felismerjék és megmutassák a topográfiai fogalmakat különféle térképen, bejelöljék körvonalas térképbe, megfogalmazzák tényleges és viszonylagos földrajzi fekvésüket.
- Elérendő cél: a térkép jelkulcsának készség szinten való, komplex logikus alkalmazása / ok – okozati összefüggések felismerése / legyenek képesek bármely térképről tartalomszerűen olvasni.

Hon- és népismeret:

6. évfolyam:

Találkozás a múlttal:

- A paraszti nagycsalád munkamegosztása. Napi, havi, és éves munkarend.
 - A természeti adottságok, a rendelkezésre álló építési anyagok és a különböző háztípusok kapcsolata, a paraszti építkezés jellemző jegyei, a házak elrendezése (tisztaszoba, szentsarok) és berendezései tárgyai.(pl. sparhelt, becse stb.).
 - Az iskola régen és ma.
 - Hétköznapiak régen.
 - A gazdálkodó ember legfontosabb munkái. Szántás, vetés, aratás.
- Nemzeti ünnepeink ismerete:
- Államalapítás ünnepe, augusztus 20.

- Aradi vértanúk, október 6.
- Nemzeti ünnepünk október 23.
- 1848/1849 forradalom és szabadságharc március 15.
- Nemzeti jelképeink és a koronázási jelvények ismerete.

Az én világom:

- Családi viszonyok és megnevezések, szűk környezetünk Wekerle, falusi foglalkozások és mezőgazdasági munkák.

Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink:

Az ünnepkörökhöz kapcsolódó jeles napok, szokások, hagyományok:

- A karácsonyi ünnepkör (Advent, Mikulás, Luca-nap, betlehemezés)
- A farsangi ünnepkör (farsangi ételek, bálok, kislehajítás, játékok)
- A húsvéti ünnepkör (nagybőjt, Pünkösöd)

Kémia:

7. évfolyam:

- a tanuló ismerje a biztonságos eszköz, és vegyszerhasználat szabályait
- ismerje a halmazállapot változásokat
- tudja felsorolni az atomot felépítő elemei részecskéket, ismerje azok jelölését, relatív töltését és relatív tömegét
- alkalmazza a periódusos rendszerben való elhelyezkedés és az atom protonszáma / elektronszerkezete közötti összefüggést, a tanult elemek helyét ismerje fel a periódusos rendszerben
- tudjon különbséget tenni az elemi részecske és a kémiai részecske között
- ismerje az égés folyamatának lényegét, mindennapi jelentőségét, feltételeit, veszélyeit

8. évfolyam:

- ismerje természeti környezetének, azon belül a légkörnek, közetburoknak, a természetes vizeknek, és az élővilágnak az alapvető anyagait
- értse a globális klímaváltozást
- tudja értelmezni a forgalomban lévő kemikáliák címkéjén feltüntetett használati útmutatót
- ismerje fel a hétköznapi élet szempontjából jelentős anyagokat tulajdonságai alapján. Tudja mi a szerepük a hétköznapi életben, milyen környezet, vagy egészségkárosító hatása van.

Környezetismeret:

3. évfolyam:

- Ismerje és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit.
- Az életkorának megfelelően viselkedjen a segítségnyújtást igénylő helyzetekben.
- Legyen jellemző rá az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében.
- Tudjon egy természetes életközösséget bemutatni.
- Ismerje az élőhelyek szerveződési szintjeit és az életközösségek kapcsolatait.
- Tudja csoportosítani az élőlényeket tetszőleges és adott szempontsor szerint.
- Ismerje lakóhelye elhelyezkedését Magyarország térképén.
- Tanúsítson életkorának és ismereteinek megfelelő környezettudatos magatartást a mindennapi életvitel során.

4. évfolyam:

- Mutasson be egy-egy ismert növényt, emlőst, madarat és gerinctelen állatot a lakóhely környezetéből.
- Nevezze meg az életükhöz szükséges környezeti feltételeket.
- Nevezzen meg a környezetéből környezetszennyező forrásokat, ismerje azok egészségkárosító hatásait.
- Ismerje az ember életkori szakaszait.
- Tudja, hogyan őrizheti meg az egészségét, és mi veszélyezteti azt leginkább.
- Ismerje a bolygókra jellemző tulajdonságokat (Föld, Nap, Hold).
- Ismerje a domborzat jelölését a térképen.
- Találja meg lakóhelyét, nagytájainkat Magyarország domborzati térképén.
- Tudja megnevezni a szomszédos országokat.
- Nevezze meg a különbségeket az eltérő településtípusok között.
- Időjárási megfigyeléseket tesz, méréseket végez.
- Az ember testrészeivel való megismerkedés mondóka segítségével, elmutogatásuk saját vagy osztálytárs testén.

Magyar nyelv és irodalom:

1. évfolyam:

- Ismerje a kis írott ábécé betűit.
- Olvasson össze 2-3-4 betűből álló szavakat.
- Hangképzése olvasás közben érthető legyen.
- Írott betűs és nyomtatott 2-3-4 betűből álló szavakat tudjon másolni első osztályos vonalazású füzetbe.
- Törekedjen a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre.
- Tudjon 1-2 mondókát elmondani.

2. évfolyam:

- Szóbeli és írásbeli utasításokat értsen meg.
- Kérdésekre értelmes, rövid választ adjon.
- Hangos vagy néma olvasás útján megismert rövid szövegek megértését igazolja: válaszadás kérdésekre, tartalom elmondása tanítói segítséggel.
- Tudjon különbséget tenni a mese, és a valóság között.
- Szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható verset.
- Ismert, rövid szöveget gyakorlás után tudja hangosan elolvasni.
- A magyar ábécét ismerje.
- A magánhangzók és a mássalhangzók időtartamát tudja megkülönböztetni.
- Szavak, szó szerkezetek, két-három kijelentő és kérdő mondatot helyesen tudjon másolni, tollbamondás után leírni.
- Rövid szavakat tudjon szótagolni, összefüggő szavakat tudjon mondatra tagolni.
- A kijelentő és a kérdő mondatot ismerje fel.

3. évfolyam:

- Felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas.
- Önállóan vagy segítséggel felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset.
- Olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos, vagy néma olvasás útján megérti.
- Tud az olvasott szöveghez illusztrációt készíteni.
- Segítséggel képes adatokat gyűjteni a szövegből.
- Ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát.
- Felismeri, és megkülönbözteti a különböző irodalmi műfajokat.

- Azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását.
- Ismeri a keresztény / keresztén ünnepköröket (karácsony, húsvét), a nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), népszokást (Márton-nap, Luca-nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás)
- Biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét.
- Különbséget tud tenni a magánhangzók és a mássalhangzók között.
- Alkalmazza az elválasztás szabályait könnyebb szavaknál.
- A szavakat, kérdőszavakat tudja jelentésük alapján csoportosítani (Mi?, Ki?, Milyen?, Mit csinál?, Mennyi?)
- A mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondatvégi írásjeleket.
- Képes szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leírni tollbamondás után.
- Segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat.
- Megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát.
- Az igeidőket ismeri.
- Ellentétes, és rokonértelmű kifejezéseket gyűjt.

4. évfolyam:

- Ismer néhány mesét és történetet a magyar irodalomból.
- Saját szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet.
- Néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szövegeket, egyszerű feladatok megoldására képes.
- Tulajdonneveket nagy kezdőbetűvel írja.
- Azonosítani tudja a történetekben a helyszínt, a szereplőket.
- Megérti a rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, közös feldolgozásában.
- Szövegszerűen felidézi Petőfi Sándor: Nemzeti dal című versének részletét.
- Ismeri a keresztény / keresztén ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), népszokást (Márton-nap, Luca nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás, pünkösdölés).
- Kevés hibával szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.
- Felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást.
- A szavakat a jelentésük alapján tudja csoportosítani.
- A szavak helyesírására vonatkozó szabályokat alkalmazza.
- Szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és / vagy tollbamondás alapján.
- 20-40 gyakran használt „j”-t, és „ly”-t tartalmazó szó helyes leírására képes.
- Ismeri, és használja a digitális forrásokat.

5. évfolyam:

- Helyesírási szabályok, alapelvek (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve) ismerete.
- A hangok felosztásának elveit ismeri, és megkülönbözteti a magán -és mássalhangzókat.
- A mély és magas magánhangzók, és a hangrend törvény ismerete.
- A szóelemek ismerete: szótő, és toldalékok fajtái.
- Az abc, a betűrendbe sorolás szabályainak ismerete.
- Az egyszerű és összetett szavak ismerete.
- Rokonértelmű, és hangutánzó szavak
- A szavak szerkezete : az egyszerű és az összetett szavak.
- Népköltészet, műköltészet
- Mesefajták, mesei elemek
- Mondatfajták ismerete
- Arany János: Rege a csodaszarvasról

- Petőfi Sándor: János vitéz (a mű cselekménye, a szereplők jelleme)
- Mese, monda, mítosz, regény, elbeszélő költemény, hasonlat, megszemélyesítés, metafora.
- Memoriter a műből.
- A tájleíró költemény, a líra műneme.
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk (a regény cselekménye, a szereplők jelleme)
- Görög mitológia, bibliai ismeretek

6. évfolyam:

- Helyesírási alapelvek alkalmazása a helyesírás során.
- Az elválasztás, szótagolás szabályainak alkalmazása.
- A tanult szófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások) általános jellemzői, alaki sajátosságai.
- Szóelemek felismerése a szóképzés során.
- A tanult szófajok felismerése szövegkörnyezetben, mondatokban.
- Az igealakok jellemzése: mód, idő, szám, személy
- A köznév és a tulajdonnév alapvető helyesírási szabályai és azok alkalmazása.
- A szövegtípusok és a jellemző jegyeik (beszámoló, vázlat, levél)
- Monda, ballada, elbeszélő költemény, regény
- Arany János: A walesi bárdok
- Arany János: Toldi (cselekménye, szerkezete, szereplőinek jelleme)
- Memoriter a műből
- Gárdonyi Géza: Egri csillagok (a mű cselekménye, szereplők csoportjai, konfliktusai, jellemük)
- Fazekas Mihály: Lúdas Matyi (a mű cselekménye)
- Műnemek: epika, líra, dráma

7. évfolyam:

- Shakespeare Rómeó és Júlia (a mű cselekménye)
- Időmértékes verselés
- A mondatfajták szerkezete és tartalma, helyesírása. (egyszerű, tö- és bővített mondat)
- A helyesírási alapelvek alkalmazása
- A mondat fő részei: alany, állítmány
- A tárgyazós szerkezet kérdése, jelölési módja.
- A határozós szerkezetek gyakoribb fajtáinak felismerése, jelölése: hely, idő, ok-cél, eszköz, társhatározó, mód-állapothatározó.
- A jelzők felismerése, jelölése: minőség mennyiség, birtokos jelző.
- A szófajok felismerése, szerepük a mondatrészek meghatározása során.
- Az egyszerű mondatok szerkezetének ábrázolása.
- A romantika korstílusának jellemzői, reneszánsz, humanizmus.
- Óda, himnusz, dal, regény, novella, epigramma
- Memoriter - Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat
- Petőfi Sándor életútja, költészete
- Arany János életútja, költészete
- Középkori irodalomból
- Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
- Mikszáth Kálmán: A néhai bárány
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője (a mű cselekménye, a szereplők csoportjai, jellemük)

8. évfolyam:

- Az egyszerű és összetett mondatok felismerése.
- Az alá-és mellérendelő összetett mondatok szerkezete, ábrázolása.
- Szóelemek, képzők, jelek, ragok felismerése, szóelemzés.

- Helyesírási alapelvek alkalmazása a helyesírás során.
- Az idézés formái, jellemzői
- Vázlat készítése adott szöveg alapján.
- A különböző szövegtípusok és azok sajátosságai, jellemző jegyei.
- Adatkeresés szótárakban, lexikonokban.
- Állandósult szókapcsolatok, közmondások, szólások.
- Regény, egyperces, dráma, metonímia, szinesztézia, szimbólum, önéletrajz, groteszk, humor.
- Ady Endre életútja, költészete.
- Móricz Zsigmond életútja.
- Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig (a mű cselekménye, a szereplők csoportjai, jellemük)
- József Attila költészete
- Radnóti Miklós: Nem tudhatom
- Memoriter: Ady Endre : Magyar ugaron, József Attila : Születésnapomra

Matematika:

1. évfolyam:

- A tanuló képes húszas számkörben:
 - * több kevesebb ugyanannyi fogalmát helyesen használni
 - * számokat helyesen írni olvasni
 - * megtalálni a számok helyét a számegyenesen
 - * meghatározni a számszomszédokat
 - * képes szöveges feladatot értelmezni
 - * megkülönbözteti a páros és páratlan számokat
 - * képes összeadni kivonni tízes átlépés nélkül
- ismeri az alapvető matematikai jelöléseket: +, -, =, <, >
- ismeri az egyenes görbe vonalakat.

2. évfolyam:

- a tanuló a százas számkörben képes:
 - * halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint
 - * helyesen használni a több kevesebb ugyanannyi fogalmát
 - * a számokat helyesen írni olvasni
 - * megtalálni a számok helyét a számegyenesen
 - * meghatározni az egyes és tízes számszomszédokat
 - * összeadni kivonni szorozni osztani eszközzel
 - * Képes szöveges feladatot értelmezni megjeleníteni rajz segítségével
 - * megkülönbözteti a páros és páratlan számokat
 - * Felbontani a számokat tízesekre és egyesekre
- a szabvány mértékegység elnevezéseket ismeri (m, kg, l, nap, hónap, év)
- Logikai készlet formáit megnevezi

3. évfolyam:

- a tanuló az ezres számkörben
 - * adott tulajdonságú elemeket halmazba rendez
 - * nagyság szerint sorba rendez számokat
 - * Megnevezi az egyes tízes százas szomszédokat
 - * kerekít tízesekre százakra
 - * Helyesen végzi az összeadást a kivonást a szorzást a bennfoglalást az egyenlő részekre osztást tízes átlépés, illetve maradék nélkül
 - * Helyesen végzi az írásbeli összeadást kivonást

- * képes sorozatot folytatni meghatározott szabály szerint
- * képes az egyszerű szöveges feladatot értelmezni megfelelő művelettel kiszámolni
- felismeri a téglalapot megszámlálja oldalait csúcsait
- ismeri a mértékegységek hova tartozását (tömeg, hosszúság, űrtartalom, idő)

4. évfolyam:

- a tanuló a tízezres számkörben:
 - * Adott tulajdonságú elemeket halmazba rendez
 - * nagyság szerint sorba rendez számokat mennyiségeket
 - * számkörön belül számszomszédok talál
 - * számkörön belül kerekítéseket végez
 - * Helyesen értelmezi az összeadást a kivonást a szorzást a bem foglalást és az egyenlő részekre osztást
 - * helyesen végzi az írásbeli összeadást kivonást
 - * helyesen oszt és szoroz egyjegyű számmal
 - * összefüggéseket tud keresni sorozatok elemei között
 - * képes az egyszerű szöveges feladatokat értelmezni megfelelő művelettel kiszámolni
- a feladatra választ ad
- ismeri a kocka tulajdonságait
- ismeri a hosszúság mértékegységeit

5. évfolyam:

- Számok írása olvasása millióig
- Halmazokba rendezés 1 2 szempont szerint
- Írásban összead kivon és szoroz millióig a természetes számok körében
- Írásban egyjegyű számmal oszt milliói számkörben
- Tisztában van a tört fogalmával
- Ábrázol történeszeket, meghatároz történeszeknek megfelelő tört számokat
- Érti és alkalmazza a számok helyiértékes írásmódját tizedes törtek esetén elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében százaz számkörben
- Képes a hosszúság űrtartalom tömeg idő szabvány mértékegységek használatára, átváltásukra eszközzel
- Matematikából a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel megold
- Tájékozódik a koordinátarendszerben
- Sorozatokat adott szabály alapján folytat
- Meghatározza a négyzet téglalap területét területét
- Ismeri a kocka, a téglatest következő tulajdonságait: határoló lapok száma, egymáshoz viszonyított helyzete, csúcsok, élek száma
- Ismeri a szögek fajtáit

6. évfolyam:

- Ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat
- El tudja készíteni az összetett számok prímtényező felbontását százaz számkörben
- Meghatározza a természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét százaz számkörben
- Ismeri és alkalmazza a 2-vel,3-mal,4-gyel,5-tel,6-tal, 9-cel,10-zel,100-zal való oszthatóság szabályait
- Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat
- Diagramokról adatokat olvas le
- Megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját
- Elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében

- Írásban összead, kivon, szoroz és oszt
- Felismeri az egyenes arányosságot konkrét helyzetekben
- Ismeri a százalék fogalmát
- Sorozatokat adott szabály alapján folytat
- Meghatározza a háromszögek területét
- Ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget
- A kocka a téglatest tulajdonságait felismeri és alkalmazza feladatok megoldásában
- Képes tengelyesen tükrözni egyszerű alakzatokat

7. évfolyam:

- Képes egyszerű sorba rendezési feladatokra
- Ismeri a hatvány fogalmát és alkalmazza számítási feladatokban
- Egyszerűbb betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással megold
- Ismeri a kocka téglatest hasáb csúcsainak, élének számát, egymáshoz viszonyított helyzetét
- Egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét térfogatát méréssel számolja
- Értelmezi a táblázatok adatait
- Felismeri az egyértelmű hozzárendeléseket

8. évfolyam:

- Felismeri a komplementer metszet unió ábrázolását
- Ismeri a racionális számokat
- Ismeri a Pitagorasz-tételt
- Pozitív egész számok egész kitevőjű hatványát számolja százaskörben
- Négyzetszámok négyzetgyökét meghatározza
- Ismeri a mértékegységeket és átváltozásokat
- Egyszerű egyenletet mérlegelvvel megold
- Szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold
- Meghatározza háromszögek és négyszögek területét
- Felismeri a kicsinyítést és nagyítást hétköznapi helyzetekben
- A kocka a téglatest a hasáb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában
- Diagramon ábrázol
- Képes megoldani mindennapi élethez kötődő százalékos számítási feladatokat
- Valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteket stratégiát követ

Technika és tervezés:

1. évfolyam:

- tudjon az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton beszámolni- szín, alak, szag, keménység
- készítsen egyszerűbb tárgyakat
- nevezze meg a saját családtagjait
- ismerje a gyalogos közlekedés szabályait

2. évfolyam:

- tudjon az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton beszámolni- szín, alak, szag, keménység
- készítsen egyszerűbb tárgyakat papír, fa, fonal anyagokból
- ismerjen egészséges ételeket, és az asztali illemszabályokat

3. évfolyam:

- tudjon az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton beszámolni- szín, alak, szag, keménység

- készítsen egyszerűbb tárgyakat papír, fa, fonal anyagokból
- ismerjen egészséges ételeket, és az asztali illemszabályokat

4. évfolyam:

- tudjon az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton beszámolni- szín, alak, szag, keménység
- tervezzen egyszerűbb tárgyakat papír, fa, fonal anyagokból
- ismerjen egészséges ételeket, és az asztali illemszabályokat
- tartsa be az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeit.

5. évfolyam:

- ismertesse a lakás helyiségeit, tudjon lakásalapot készíteni
- csoportosítsa a ruházati alapanyagokat, ismerje a praktikus öltözködést
- ismertesse az egyszerű étel elkészítésének menetét
- ismerje a gyalogos közlekedés szabályait
- tudja az alapvető szerszámokat és a hozzájuk kapcsolódó műveleteket felsorolni
- tervezzen és készítsen egyszerűbb tárgyakat

6. évfolyam:

- sorolja fel az alapvető, kiegészítő és luxus cikkeket
- Mit értünk pazarló fogyasztás alatt?
- Mire valók a reklámok?
- Milyen építőanyagokat ismersz?
- Sorolj fel építőipari szakmákat?
- Milyen hatások ellen véd az épület?
- tervezzen , és készítsen egyszerű tárgyakat
- ismerje a kerékpáros közlekedés szabályait
- Melyek a lakás főbb helyiségei?
- Milyen feladatokat látnak el a lakásban található berendezések?
- Mi teszi a szobánkat otthonossá?
- Miért tartunk növényeket a lakókörnyezetünkben?
- Te segítesz otthon?

7. évfolyam:

- Milyen termékeket fogyasztunk?
- Sorolj fel termelési centrumokat a közelben!
- Hogyan és hol keletkeznek a hulladékok?
- Melyek a hulladékkezelés módszerei?
- Mit tehetünk környezetünk megóvása érdekében?
- Melyek a megújuló energiaforrások?
- Hol állítják elő az elektromos energiát?
- Mit nevezünk természetes, és mesterséges anyagoknak?
- Mi a nyersanyag és a késztermék közötti összefüggés?

Természettudomány:

5. évfolyam:

- A tanuló ismerje a tanult növények és állatok testfelépítésének hasonlóságait és különbségeit (a biológiai szakszókincs megfelelő használatával).
- Ismerje fel a tanult fajokat, tudja megnevezni a részeit, a jellemző részokről felismerni a fajokat.

- Ismerje a növények, állatok szervezete, környezeti igénye és életmódja közti összefüggést, tudja az élőlényeket csoportosítani hasonló és eltérő tulajdonságaik alapján.
- A tanuló ismerje és használja helyesen a tanult termés típusokat és azok részeit. Tudja a táplálkozás és a fogazatok közötti összefüggéseket.
- A tanuló tudja felsorolni: a csonthéjas-, és a bogyótermés részeit, a virág részeit, a virágos növény részeit, részeiknek jellemzőit.
- A tanuló ismerje a térképábrázolás módja és a valóság közti kapcsolatot, a térkép jelkulcsának használatával igazodjon el – elemi szinten – Magyarország domborzati, közigazgatási, és egyszerű tematikus térképein.
- Ismerje az időjárási elemek területi, időbeli változásai közötti összefüggéseket, ismerje fel a legfontosabb felszíni formákat a valóságban és a térképen.
- A tanuló tudja felsorolni: a fő – és mellékvilágítójakat, az időjárás és az éghajlat elemeit, néhány csapadék fajtát.
- A tanuló tudjon tájékozódni térben, időben.
- Ismerje az alapvető légköri jelenségeket, fogalmakat.
- Ismerje a természettudomány egyes tulajdonságainak mérése során használt mértékegységeket, mérőeszközöket.
- Ismerje a Föld mozgásait, azok következményeit.

6. évfolyam:

- A tanuló tudja megmutatni a térképen: Magyarország nagytájakait, vármegyéit, megyeszékhelyükkel, középhegységeit, a Kárpátokat és az Alpokat.
- Ismerje a Dunát eredési helyétől a torkolatáig és az országokat, amelyeken áthalad,
- A tanuló elemi szinten tájékozódjon térképen és földgömbön a földrajzi fókálózat segítségével.
- Használja a térképet egyszerű földrajzi ismeretek megszerzésére, tudjon adatokat leolvasni a domborzati és vízrajzi, közigazgatási térképekről.
- Tudja felsorolni a kontinenseket, óceánokat, éghajlati öveket.
- Alakuljon ki átfogó kép hazai tájaink természetföldrajzi jellemzőiről, természeti, társadalmi erőforrásairól, gazdasági folyamatairól, környezeti állapotukról. Legyen képe a közöttük levő kölcsönhatásokról.
- Hazánk jellegzetes tájainak és fontosabb vizeinek megnevezése és felismerése a térképen.
- Ismerje Magyarország nagytájakainak főbb természetföldrajzi jellemzőit, gazdasági, társadalmi életének főbb vonásait.
- Hazai tájaink életközösségeinek környezeti jellemzőinek felsorolása, egy-egy jellemző növényének vagy állatának megnevezése, felismerése képről vagy leírás alapján, és életmódjának ismertetése részletesen.
- Tápláléklánc összeállítása az adott életközösségben.
- Ismerje a legjellegzetesebb hazai növény és állatfajok testfelépítését, életmódját.
- Legyenek képesek a tanult élőlényeket rendszertani kategóriába sorolni.

Testnevelés:

1. évfolyam:

- Legyen képes 2-4 ütemű gyakorlatok bemutatás utáni végrehajtására.
- Vegyen részt a sor és váltóversenyekben.
- Legyen képes egyszerű akadálypályák feladatának teljesítésére.
- Sajátítsa el a könnyű labda fogását két kézzel.
- Képes legyen a labda helyben történő feldobására, elkapására.
- Ismerje a baleset megelőzési szabályokat.
- Ismerjen szabadtéri játékokat (fogójáték, ugróiskola)

- Ismerje, betartsa az öltözők rendjét.
- Sportszerű magatartást tanúsítson.

2. évfolyam:

- Ismerje az alakzatokat (oszlop, sor, vonal, kör és szétszórt).
- Legyen képes futások végrehajtására különböző formában: egyenesen, irányváltásokkal, egyenletes tempóban és ritmussal végrehajtani.
- Legyen képes 4 percen keresztül folyamatos futásra.
- Legyen képes a labda gurítására, elkapására, vezetésére.
- Tudjon távolba, és célba dobni.
- A testnevelési és nép játékokban alkalmazza az alapvető mozgásformákat.
- Legyen képes a szabadtéri akadálypályák leküzdésére.

3. évfolyam:

- Tartós futás 6-8 percig.
- Ismerje a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
- Mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtsa végre a különböző mozgásokat. 1-4 ütemű kéziszer – gyakorlatok (gumilabda, tornabot, tömött labda)
- Labdás ügyességi szintje tegye lehetővé az egyszerű, folyamatos játéktevékenységet.
- Tudjon labdát feldobni, elkapni helyben és mozgás közben.
- Labdavezetés egyenesen – szlalom vonalban időre.
- Ismerje játék és baleset-megelőzési szabályait.

4. évfolyam:

- Ismerje a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
- Mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtsa végre a különböző 1-4 ütemű gimnasztikai gyakorlatokat.
- Tartós futás 8-10 percig.
- Labdás ügyességi szintje tegye lehetővé az egyszerű, folyamatos játéktevékenységet.
- Tudjon labdát feldobni, elkapni helyben és mozgás közben.
- Labdavezetés egyenesen – szlalom vonalban időre.
- Labdapassz falhoz alapvonaltól.
- Összefüggő talajgyakorlat (3-4 talajgyakorlati elem)
- Játéktevékenysége közben a tanult szabályokat tartsa be.
- Ismerje a játék – és baleset-megelőzés szabályait.

5. évfolyam:

- Mutasson be 6-8 gyakorlatból álló, önálló bemelegítésre alkalmas szabadgyakorlatot.
- Kötélmászás mászókulcsolással.
- Kosárlabda: tudjon szabályosan megindulni, megállni, labdát vezetni. 1-2 lépésből szabályosan végrehajtani a fektetett dobást.
- Kézilabda: tudjon szabályosan megindulni, megállni, labdát vezetni. Helyből 3 lépés után kitémasztással kapura dobni.
- Atlétika jellegű feladatok: A kislabda-hajító és a távolugró technikát képességeinek megfelelően sajátítsa le.
- Torna jellegű feladatok: Állítson össze önállóan 3-4 elemből álló talajgyakorlatot (gurulóátfordulás előre, hátra, fejjállás, tarkóállás, kézenállás fal mellett, cigánykerék)
- Szekrényen zsugorkanyarlati ugrás, kismacska.
- Kitartó futás 8-10 percig.

6. évfolyam:

- Mutasson be 8 gyakorlatból álló, önálló bemelegítésre alkalmas szabadgyakorlatot.

- Kötélmászás mászókulcsolással.
- Kosárlabda: tudjon szabályosan megindulni, megállni, labdát vezetni, 3-4 lépésből szabályosan a fektetett dobást végrehajtani.
- Kézilabda: tudjon szabályosan megindulni, megállni, labdát vezetni, helyből és 4-6 lépés után kitámasztással kapura dobni.
- Atlétika jellegű feladatok: a kosárlabda hajító technikát (5-7 lépéses dobóritmus) képességeinek megfelelően sajátítsa el.
- Torna jellegű feladatok: állítson össze önállóan 4-5 elemből álló talajgyakorlatot (gurulóátfordulás előre, hátra, tarkóállás, kézenállás fal mellett, cigánykerék)
- Szekrényen felguggolás, gurulóátfordulás előre.

7. évfolyam:

- Mutasson be 8-10 gyakorlatból álló, önálló bemelegítésre alkalmas szabadgyakorlatot.
- Rendgyakorlatok, vezényszavak igényes kivitelezése.
- Kötélmászás mászókulcsolással, függeszkedés lefelé fiúknak.
- Kosárlabda: tudjon szabályosan megindulni, megállni, labdát vezetni. Tudja szabályosan végrehajtani a fektetett dobást folyamatos mozgásból.
- Kézilabda: tudjon szabályosan megindulni, megállni, labdát vezetni, 3-4 lépés után felugrással kapura dobni.
- Atlétika jellegű feladatok: a kosárlabda hajító technikát (5-7 lépéses dobóritmus keresztlépéssel) képességeinek megfelelően sajátítsa el. Távolugrás lépő technikával, 7-10 lépés nekifutással.
- Torna jellegű feladatok: állítson össze önállóan 5-6 elemből álló talajgyakorlatot (gurulóátfordulás előre, hátra, fejállás, tarkóállás, futószalagos kézenállás, repülő guruló átfordulás, cigánykerék). Szekrényen gurulóátfordulás előre dobantóról elrugaszkodással.
- Röplabda: alkar-és kosárárintés.

8. évfolyam:

- Röplabda: folyamatos játék.
- Mutasson be 10-12 gyakorlatból álló, önálló bemelegítésre alkalmas szabadgyakorlatot.
- Kötélmászás mászókulcsolással, függeszkedési kísérletek fiúknak.
- Kosárlabda: tudjon szabályosan megindulni, megállni, labdát vezetni. Tudja szabályosan végrehajtani a fektetett dobást aktív játékos jelenlétében.
- Kézilabda: tudjon szabályosan megindulni, megállni, labdát vezetni, lendületből felugrással kapura dobni.
- Atlétika jellegű feladatok: a kosárlabda hajító technikát (5-7 lépéses dobóritmus keresztlépéssel) képességeinek megfelelően sajátítsa el. Távolugrás lépő technikával, 7-10 lépés nekifutással. Súlylökés megfelelő technikával.
- Torna jellegű feladatok: állítson össze 6-7 elemből álló talajgyakorlatot (gurulóátfordulás előre, hátra, fejállás, tarkóállás, fellendülés futószalagos kézenállásba majd gurulás előre, cigánykerék).
- Szekrényen dobantóról való elrugaszkodással, gurulóátugrás, terpeszugrás fiúknak.

Történelem:

5. évfolyam:

- I. Az időszámítás. Címer, zászló, pecsét – a jelképek szerepének ismerete.
- *Fogalmak:* kódex.
 - *Kronológia:* Kr. e. és Kr. u., évszázad, őskor, ókor, középkor, újkor, jelenkor/modern kor.
- II. Az ókori Egyiptom világa , fogalmak: öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, többistenhit, rabszolga.
- *Személyek:* Kheopsz.

- *Topográfia:* Egyiptom, Nílus.

III. Az ókori Hellász öröksége. A görög-perzsa háborúk A görög városállamok fejlődésének jellemzői – Athén és Spárta városállama. Ehhez kapcsolódó fogalmak: városállam, katonaállam, jósda, többistenhit, olümpiai játékok, monda, falanx.

- *Személyek:* Zeusz, Pallasz Athéné, Nagy Sándor.

- *Kronológia:* Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 490 a marathóni csata.

- *Topográfia:* Athén, Olümpia, Spárta, Marathón.

IV. Az ókori Róma öröksége: mondák, Pannónia szerepe, a római kor emlékei, a Hun Birodalom.

- *Fogalmak:* provincia, rabszolga, gladiátor, amfiteátrum, falanx, légio, népvándorlás.

- *Személyek:* Romulus, Hannibál, Julius Caesar, Augustus, Attila.

- *Kronológia:* Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. u. 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása.

- *Topográfia:* Róma, Pannónia, Aquincum, Római Birodalom.

V. A kereszténység, Az Ószövetség népe, Jézus élete, tanításai és a kereszténység

- *Fogalmak:* egyistenhit, Biblia, Ószövetség, Újszövetség, zsidó vallás, keresztény vallás.

- *Személyek:* Mózes, Dávid, Salamon, Jézus, Mária, József, Szent Péter és Szent Pál apostolok.

- *Topográfia:* Jeruzsálem, Betlehem.

VI. A középkor világa, Élet a várban, az uradalom működése, Élet a kolostorban, Élet a középkori városokban, a céhek működésének jellemző jegyei

- *Fogalmak:* földesúr, lovag, nemes, uradalom, jobbágy, robot, pápa, szerzetes, bencés rend, pálos rend, kolostor, katolikus, román stílus, gótikus stílus, polgár, céh, iszlámvallás.

- *Személyek:* Szent Benedek, Gutenberg, Mohamed.

- *Topográfia:* Visegrád, Pannonhalma, Szentföld, Anglia, Franciaország.

VII. Történetek a magyarok eredetéről, Honfoglalás és a kalandozások kora

- *Fogalmak:* hunok, finnugor, törzs, vérszerződés, fejedelem, honfoglalás, székelyek, kalandozások.

- *Személyek:* Álmos, Árpád, Géza.

- *Kronológia:* 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata.

- *Topográfia:* Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence.

VIII. Szt. István és a magyar államalapítás, Szt. László és Könyves Kálmán uralkodásának jellemzői, törvényeik, II. András és az Aranybulla, IV. Béla és a tatárjárás, Árpád-kori szentek, Magyarország koronázási jelvényei

- *Fogalmak:* vármegye, tized, ispán, magántulajdon, törvény, tatár/mongol, szekérvár, kun, Szent Korona, palást, jogar, országalma.

- *Személyek:* I. (Szent) István, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, IV. Béla, Szent Gellért, Szent Erzsébet, Szent Margit.

- *Kronológia:* 997/1000–1038 István uralkodása, 1077–1095 László uralkodása, 1095–1116 Kálmán uralkodása, 1222 az Aranybulla kiadása, 1241–1242 a tatárjárás, 1301 az Árpád-ház kihalása.

- *Topográfia:* Esztergom, Buda, Székesfehérvár, Horvátország, Muhi, Német-római Császárság.

6. évfolyam:

I. Magyar királyportrék a 14–15. századból, Károly Róbert uralkodása, Nagy Lajos uralkodása és törvényei, Luxemburgi Zsigmond uralkodása

- *Fogalmak:* aranyforint, kapuadó, ösiség törvénye, kilenced, zsoldos, végvár.

- *Személyek:* I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond

- *Kronológia:* 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351. évi törvények

- *Topográfia:* Visegrád, Lengyelország, Oszmán Birodalom.

II. Hunyadi János és a törökellenes háborúk, Hunyadi Mátyás uralkodása, és a reneszánsz udvar

- *Fogalmak:* kormányzó, végvár, szekérvár, zsoldos.

- *Személyek:* Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás.

- *Kronológia:* 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–1490 Mátyás uralkodása.

- *Topográfia:* Lengyelország, Oszmán Birodalom, Csehország, Nándorfehérvár.

III. A földrajzi felfedezések, gyarmat, mint fogalom.

- *Személyek:* Kolumbusz Kristóf, Magellán.
- *Kronológia:* 1492 Amerika felfedezése.
- *Topográfia:* Spanyolország, India, Amerika.

IV. Korai kapitalizmus jellemzői, a tőkés gazdálkodás kibontakozása

- *Fogalmak:* manufaktúra, tőkés, bér munkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, világkereskedelem.
- *Topográfia:* London, Anglia.

V. A vallási megújulás – reformáció, ellenreformáció jellemzői, jegyei

- *Fogalmak:* reformáció, református, evangélikus, ellenreformáció és katolikus megújulás, jezsuiták, vallási türelem.
- *Személyek:* Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter.
- *Kronológia:* 1517 a reformáció kezdete.
- *Topográfia:* Sárospatak.

VI. Az új világkép kialakulása, a felvilágosodás jellemzői

- *Fogalmak:* felvilágosodás, polgárosodás, hatalmi ágak.
- *Személyek:* Kopernikusz.
- *Topográfia:* Anglia, Franciaország.

VII. II. Lajos és a mohácsi csata, Buda eleste és az ország három részre szakadása, A várháborúk hősei (pl. Dobó; Zrínyi, a szigetvári hős).

- *Fogalmak:* szultán, janicsár, török hódoltság.
- *Személyek:* I. Szulejmán, II. Lajos, Dobó István, Zrínyi Miklós.
- *Kronológia:* 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme.
- *Topográfia:* Mohács, Eger, Szigetvár, Erdélyi Fejedelemség, Pozsony, Bécs.

VIII. Habsburg ellenes küzdelmek - Bocskai-felkelés, Bethlen és Zrínyi

- *Fogalmak:* hajdúk.
- *Személyek:* Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér).
- *Kronológia:* 1686 Buda visszafoglalása.
- *Topográfia:* Erdélyi Fejedelemség, Felvidék, Bécs.

IX. II. Rákóczi Ferenc és a szabadságharc Fogalmak: kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás.

Mária Terézia uralkodása és a 18.századi Magyarország

- *Fogalmak:* rendelet, egészségügyi és oktatási rendelet.
- *Személyek:* II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia
- *Kronológia:* 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1740-1780 Mária Terézia uralkodása.
- *Topográfia:* Erdélyi Fejedelemség, Szécsény, Bécs.

X. Ipari forradalom és annak hatásai Fogalmak: ipari forradalom, gyár, szabad verseny, tömegtermelés, munkanélküliség.

- *Személyek:* James Watt, Edison.
- *Topográfia:* Nagy-Britannia.

XI. A francia forradalom főbb eseményei Fogalmak: forradalom, diktatúra.

- *Személyek:* XIV. Lajos, Bonaparte Napóleon.
- *Kronológia:* 1789 a francia forradalom, 1815 a waterlooi csata.
- *Topográfia:* Párizs, Oroszország, Nagy-Britannia.

XII. Reformkor – Széchenyi István munkássága, alkotásai

- *Fogalmak:* országgyűlés, közteherviselés, jobbágyszabadítás.
- *Személyek:* Széchenyi István, Kossuth Lajos.
- *Kronológia:* 1830–1848 a reformkor.
- *Topográfia:* Pest, Lánchíd.

XIII. Az 1848-as forradalom és az 1848/49-es szabadságharc eseményei

- *Fogalmak:* jobbágyszabadítás, sajtószabadság, cenzúra, miniszterelnök, honvédség.

- *Személyek:* Kossuth Lajos, Batthyány Lajos, Bem József, Görgei Artúr, Klapka György, Ferenc József.

- *Kronológia:* 1848. március 15. a pesti forradalom, 1849. október 6. az aradi kivégzések.

- *Topográfia:* Pest, Pákozd, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.

XIV. A kiegyezés

- *Fogalmak:* országgyűlés, kiegyezés.

- *Személyek:* Ferenc József, Deák Ferenc.

- *Kronológia:* 1867 a kiegyezés.

- *Topográfia:* Osztrák-Magyar Monarchia.

7. évfolyam:

I. A nemzeti eszme és a birodalmak kora, A világ nagyhatalmai és ellentétei a 20. század kezdetén, Politikai eszmék

- *Fogalmak:* nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, demokrácia, szocializmus, kommunizmus.

- *Személyek:* Bismarck, Marx.

- *Kronológia:* 1871 Németország egyesítése.

- *Topográfia:* Németország, Olaszország, Brit Birodalom, Amerikai Egyesült Államok, Japán.

II. A modernizálódó Magyarország, A millenniumi Magyarország

- *Fogalmak:* közös ügyek, dualizmus, MÁV, Millennium, emancipáció, urbanizáció.

- *Személyek:* Andrássy Gyula.

- *Kronológia:* 1867 kiegyezés, 1896 a Millennium.

- *Topográfia:* Budapest, Bécs

III. Magyarország 1918-1919, A trianoni békediktátum és annak következményei

- *Fogalmak:* tanácsköztársaság, vörösteror, fehér különítményes megtorlások, kisantant, békediktátum, revízió.

- *Személyek:* Károlyi Mihály, Horthy Miklós.

- *Kronológia:* 1920. június 4. a trianoni békediktátum.

- *Topográfia:* Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Erdély, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia, Ausztria.

IV. A kommunista Szovjetunió, A nemzetszocialista Németország és terjeszkedése

- *Fogalmak:* személyi kultusz, GULAG, totális állam, nemzetiszocializmus, antiszemitizmus, fasizmus.

- *Személyek:* Sztálin, Hitler.

- *Kronológia:* 1922 Szovjetunió megalakulása, 1933 a náci hatalomátvétel.

- *Topográfia:* Szovjetunió, Szibéria (munkatáborok), Németország.

V. A Horthy-korszak: Bethlen István miniszterelnöksége, gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés

- *Fogalmak:* revízió, numerus clausus, pengő.

- *Személyek:* Bethlen István, Klebelsberg Kuno, Szent-Györgyi Albert.

- *Kronológia:* 1920–1944 a Horthy-korszak.

VI. A második világháború főbb eseményei, Magyarország a második világháború idején, a holokauszt.

- *Fogalmak:* tengelyhatalmak, szövetségesek, bécsi döntések, nyilasok, totális háború, holokauszt, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, zsidótörvények.

- *Személyek:* Franklin D. Roosevel, Churchill, Teleki Pál, Szálasi Ferenc, Salkaházi Sára.

- *Kronológia:* 1939–1945 a második világháború, 1941. június a Szovjetunió megtámadása, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1945. április a háború vége Magyarországon.

- *Topográfia:* Sztálingrád, Normandia, Hiroshima, Don-kanyar, Auschwitz.

VII. A hidegháborús korszak és jegyei, Nyugati világ és a keleti blokk politika főbb jellemzői.

- *Fogalmak:* Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), hidegháború, vasfüggöny, berlini fal, szuperhatalom, Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, piacgazdaság, jóléti állam.

- *Személyek:* Hruscsov, Kennedy.

- *Kronológia:* 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, 1948 Izrael Állam megalapítása.

- *Topográfia:* Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Észak- és Dél-Korea, Kuba.

VIII. kommunista diktatúra kiépítése Magyarországon, a Rákosi diktatúra.

- *Fogalmak:* malenkij robot, államosítás, tervgazdaság, Államvédelmi Hatóság (ÁVH).

- *Személyek:* Kovács Béla, Rákosi Mátyás, Mindszenty József

- *Kronológia:* 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra.

- *Topográfia:* Recsk, Hortobágy, Duna-delta.

8. évfolyam:

I. 1956-os forradalom és szabadságharc

- *Fogalmak:* Molotov-koktél, sortűzek.

- *Személyek:* Nagy Imre

- *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. november 4. a szovjet támadás

- *Topográfia:* Corvin köz, Mosonmagyaróvár.

II. A kádári diktatúra, élet a Kádár-rendszerben.

- *Fogalmak:* munkásörtség, Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, maszek, gulyáskommunizmus.

- *Személyek:* Kádár János.

- *Kronológia:* 1956–1989 a Kádár-rendszer.

III. A kétpólusú világ megszűnése, és a rendszerváltoztatás Magyarországon

- *Fogalmak:* rendszerváltozás

- *Személyek:* Gorbacsov, Reagan, II. János Pál.

- *Kronológia:* 1989-1990 rendszerváltozás, 1990 az első szabad választások, 1991 a Szovjetunió felbomlása.

IV. Magyarország a rendszerváltoztatás után

- *Fogalmak:* privatizáció, jogállam, többpártrendszer

- *Személyek:* Antall József, Göncz Árpád, Horn Gyula, Orbán Viktor

- *Kronológia:* 1990 az első szabad választások, 1999 Magyarország belép a NATO-ba.

V. A határon túli magyarok, A magyarországi nemzetiségek a 19. századtól napjainkig.

- *Fogalmak:* kitelepítés, asszimiláció.

- *Személyek:* Esterházy János, Márton Áron.

- *Kronológia:* 1944–1945 magyarellenés atrocitások

- *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna.

VI. A hagyományos/ agrártársadalmak, A modern/ipari társadalmak

- *Fogalmak:* házasítás, nagy pestisjárvány, népességgrobbanás, migráció, multikulturalizmus, terrorizmus, globalizáció.

- *Személyek:* Semmelweis Ignác.

VII. A modern demokrácia gyökerei, A modern magyar állam

- *Fogalmak:* népgyűlés, hatalmi ágak, alkotmány, elnök, általános választójog, hatalmi ágak, alkotmány, köztársasági elnök, általános választójog

- *Személyek:* Periklész, George Washington.

- *Kronológia:* Kr. e. 5. sz. az athéni demokrácia, fénykora, 1776 az amerikai Függetlenségi nyilatkozat, 2012 Magyarország Alaptörvénye

VIII. Magyarország és az Európa Unió, Közép-Európa, A régió sajátosságai, a visegrádi együttműködés, Az Amerikai Egyesült Államok létrejötte és világhatalommá válása, India – Az indiai civilizáció vallásai és kulturális alapjai, a jelenkori India ellentmondásai, Kína – A kínai

civilizáció vallási és kulturális alapjai. a gazdasági óriás, A Közel-Kelet – Izrael állam létrejötte, közel - keleti konfliktusok

- *Fogalmak:* integráció, euró, Európai Unió, visegrádi együttműködés, polgárháború, nagy fal, hinduizmus, buddhizmus, kasztrendszer, Korán.
- *Személyek:* Lincoln, Gandhi, Mao Ce-tung.
- *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba.
- *Topográfia:* Brüsszel, Lengyelország, Csehország, Közel-Kelet, Izrael.

Vizuális kultúra:

1. évfolyam:

- Ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, és tudja azokat rendeltetésszerűen használni.
- Ismerkedjen meg a természet és az ember alkotta jelekkel.
- Tudjon viszonyítani (kisebb – nagyobb).
- Ismerje fel a fő színeket, a fehéret és a feketét.
- Tudjon vonal-, folt- és színképzéssel alkotást létrehozni.
- Legyen képes egyszerű tárgyak létrehozására.

2. évfolyam:

- Ismerje a fő- és mellékszíneket.
- Tudja a tempera és a vízfesték jellemző fogásait alkalmazni.
- Legyen jártas az eszköz nélküli anyagalakításban.
- Tudjon valamely eseményt, élményt vizuálisan megjeleníteni.
- Legyen képes egyszerű bábokat tervezni, megalkotni.
- Ismerjen néhány népművészeti technikát, kézműves-technikát.
- Legyen képes élmény befogadására saját és társai munkáinak elemzése során.

3. évfolyam:

- Tudja, mi az azonosság, hasonlóság.
- Ismerje a fő- és mellékszíneket.
- Tudja a tempera és a vízfesték jellemző fogásait alkalmazni.
- Tudjon valamely eseményt, élményt vizuálisan megjeleníteni.
- Ismerjen néhány népművészeti technikát, kézműves-technikát.
- Legyen képes alkalmazni néhány technikát.
- Legyen képes élmény befogadására saját és társai munkáinak elemzése során.

4. évfolyam:

- Képes a vizuális megfigyelésre, mely során a személyes emlékből származó tapasztalatokat használja fel. Képes ezek megjelenítésére különböző technikákkal.
- Fel tudja ismerni a színek hangulati hatását, és ezt alkalmazni tudja az egyéni színválasztásban.
- Rendelkezik alapvető kompozíciós és térábrázoló képességgel.
- Képes a környezetünkben észlelhető változások, folyamatok, mozgások azonosítására, vizuális megfigyelésére, értelmezésére, a tapasztalatok és információk rögzítésére szöveg és kép segítségével.
- Képes egy valós vagy képzeletbeli dolog számára plakát, szórólap tervezésére, kivitelezésére a betű, a kép és szöveg együttes alkalmazásával, figyelem, érdeklődés felkeltése céljából.
- Meg tudja figyelni és értelmezni az emberi gesztusokat, testnyelvi jelzéseket. Az összegyűjtött tapasztalatok, információk segítségével képes ezt megjeleníteni.

- Felismeri és beazonosítja a bizonyos médiumokban megjelenő médiaszövegeket (pl. televíziós műsortípusok, animációs mesefilmek, sorozatok), felidézi saját médiaélményeit és megjeleníti azokat.

- Képes saját érzelmek felismerésére és képi kifejezésére.

5. évfolyam:

- Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése.

- Egyszerű téri helyzetek létrehozása különböző technikákkal.

- Szöveg és kép együttes megjelenítése (plakátkészítés).

- Textúrák megjelenítése különböző rajzeszközökkel.

6. évfolyam:

- A valóság, modell célirányos megfigyelése (térbeli helyzet, arány, színviszonyok) ábrázolása síkban.

- Tárgyak díszítésének megtervezése és kivitelezése oly módon, hogy a díszítmény összhangban legyen a tárgy formai, funkcionális üzenetével.

- Forma és funkció a népművészetben (fazekasság, fafaragás, nép bútorok)

- A természet időbeni folyamatainak ábrázolása.

- Emberi alak arányai.

7. évfolyam:

- Szimbólum, piktogram, lényegkiemelés.

- A látvány színérzetének (hideg – meleg) megjelenítése.

- Tudjon vázolni egyszerűbb mozdulatokat.

- Népi építészet.

- Kompozíció, montázs.

8. évfolyam:

- Látványok, jelenségek megjelenítése színes technikákkal, illetve különböző ábrázolási rendszerek (perspektíva, axonometria) használatával.

- Tárgyak átalakítása, áttervezése meghatározott célok érdekében, a történeti korok és a modern design tárgyainak vizsgálatán keresztül.

- Mintatervezés megadott cél érdekében.

- Néprajzi tárgyak felismerése, megkülönböztetése más tárgycsoportoktól.

- A modern médiumok képi világa.